

STAN ZDROWIA MIESZKAŃCÓW WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO

Na podstawie danych pochodzących z:

- *Głównego Urzędu Statystycznego*
- *Mazowieckiego Oddziału Wojewódzkiego*
- *Narodowego Funduszu Zdrowia*
- *Urzędu Statystycznego w Warszawie*

Spis treści

I.	Zgony wg przyczyn w województwie mazowieckim.	Str. 3 -9.
	1. Najczęstsze przyczyny zgonów.	Str. 3.
	2. Zgony w podregionach.	Str. 4-9.
II.	Umieralność niemowląt.	Str. 10.
III.	Epidemiologia wybranych chorób zakaźnych.	Str. 11 – 12.
IV.	Leczeni w ZOL i ZPO.	Str. 13.
V.	Hospitalizacje.	Str. 14 – 27.
	1. Hospitalizacje z powodu ogółu przyczyn.	Str. 14 – 17.
	2. Hospitalizacje według płci.	Str. 18 - 21.
	3. Hospitalizacje według przyczyn.	Str. 21- 28.
	4. Hospitalizacje według międzynarodowej klasyfikacji chorób i problemów zdrowotnych ICD-10.	Str. 28 - 48.
VI.	Samoocena stanu zdrowia.	Str. 49 – 51.
VII.	Niepełnosprawność.	Str. 52- 53.
VIII.	Promocja zdrowia.	Str. 54 - 36
	1. Zachowania prozdrowotne mieszkańców województwa mazowieckiego.	Str. 54 – 55.
	2. Profilaktyka i promocja zdrowia w województwie mazowieckim.	Str.55 – 57.

I. Zgony wg przyczyn w województwie mazowieckim.

1. Najczęstsze przyczyny zgonów.

Podobnie jak w całym kraju, zgony w województwie mazowieckim powodowane są głównie przez:

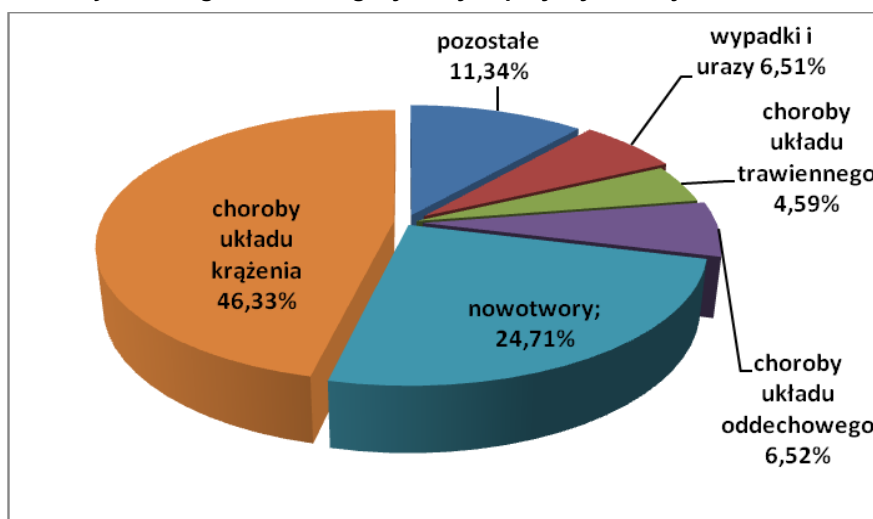
- choroby cywilizacyjne takie jak:
 - choroby układu krążenia,
 - nowotwory złośliwe,
 - choroby układu oddechowego,
 - choroby układu pokarmowego
- oraz przez przyczyny zewnętrzne (wypadki i urazy).

Dominującą przyczyną zgonów mieszkańców Mazowsza są choroby układu krążenia (prawie 50% wszystkich zgonów). W roku 2010 w skutek chorób układu krążenia zmarło w województwie 24 740 osób. Trend ten charakterystyczny jest dla wszystkich podregionów, ale są powiaty, w których liczba zgonów z powodu chorób układu krążenia jest prawie o 50% wyższa niż ogólny wskaźnik zgonów z powodu chorób układu krążenia przyjęty dla województwa mazowieckiego (4,84 na 1000 mieszkańców w 2009 r.).

Drugą przyczyną zgonów Mazowszan są choroby nowotworowe – 13 193 zgonów w 2010 r. Choroby nowotworowe stanowią jedną z dominujących przyczyn zgonów we wszystkich podregionach. Częste wśród mieszkańców Mazowsza są również zgony wywołane chorobami układu oddechowego – ponad 6% wszystkich zgonów w 2010r., a także zgony w wyniku przyczyn zewnętrznych (szczególnie duży odsetek zgonów powodowanych wypadkami i urazami obserwuje się w podregionie ostrołęcko - siedleckim – ponad 8% wszystkich zgonów w 2010 r. podczas gdy w podregionie m.st. Warszawa przyczyny te stanowiły ok. 4,5% wszystkich zgonów czyli prawie o połowę mniej).

Na wykresie 1 przedstawiono procentowy udział zgonów według wybranych przyczyn w województwie mazowieckim w roku 2010.

Wykres 1. Procentowy udział zgonów według wybranych przyczyn w woj. mazowieckim w 2010 r.

Źródło: Bank Danych Lokalnych, GUS.

3. Zgony w podregionach.

Podregion ciechanowsko-płocki.

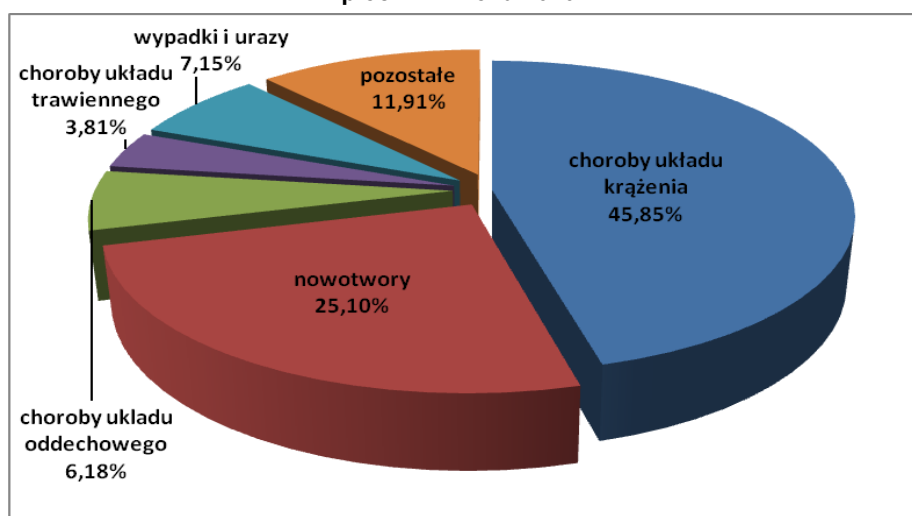
Tak jak we wszystkich powiatach główną przyczyną zgonów w podregionie ciechanowsko-płockim są choroby układu krążenia. W 2010 r. były one przyczyną śmierci 3 078 mieszkańców tego podregionu, co stanowi 45,85% wszystkich zgonów w podregionie. Szczególnie duża śmiertelność wywołana chorobami układu krążenia w podregionie ciechanowsko-płockim obserwuje się w powiecie płońskim (6,18 na 1000 mieszkańców w 2009 r.) i w powiecie sierpeckim (6,16 na 1000 mieszkańców w 2009 r.).

Analogicznie do innych podregionów, drugą co do wielkości przyczyną zgonów są choroby nowotworowe. W 2010 r. w wyniku tej choroby zmarło 1 685 mieszkańców podregionu ciechanowsko-płockiego, co stanowi 25,10% wszystkich zgonów w tym podregionie. Szczególnie niepokojący wskaźnik zgonów powodowanych nowotworami dotyczył powiatów mławskiego – 2,98 na 1000 mieszkańców oraz sierpeckiego – 2,94 na 1000 mieszkańców, podczas gdy ogólny wskaźnik zgonów z powodu nowotworów dla Mazowsza wyniósł w 2009 r. 2,51 na 1000 mieszkańców.

Trzecią przyczyną zgonów w podregionie są zgony w skutek wypadków i urazów. W 2010 r. zmarło w ten sposób 480 osób, co stanowi 7,15% wszystkich zgonów w tym podregionie.

Częstą przyczyną zgonów wśród ludności podregionu ciechanowsko-płockiego są także choroby układu oddechowego. W roku 2010, w wyniku tej grupy chorób zmarło 415 osób, co stanowi 6,18% wszystkich zgonów w podregionie. Sam wskaźnik zgonów na 1000 mieszkańców z w wyniku chorób układu oddechowego był w tym regionie wyższy niż ogólny wskaźnik dla województwa mazowieckiego i wyniósł 0,8 na 1000 mieszkańców, przede szczególnie trend ten był charakterystyczny dla powiatu ciechanowskiego (1,05 na 1000 mieszkańców w 2009 r.) oraz powiatu mławskiego (1 na 1000 mieszkańców w 2009 r.). Istotną przyczyną zgonów w podregionie ciechanowsko-płockim są zgony wywołane chorobami układu trawiennego – w roku 2010 - 3,81 % spośród wszystkich zgonów w podregionie. Współczynnik zgonów w wyniku chorób układu trawiennego w 2009 r. wyniósł 0,43 na 1000 mieszkańców i był nieznacznie mniejszy ogólny wskaźnik dla województwa mazowieckiego. Na wykresie 2 przedstawiono procentowy udział zgonów według wybranych przyczyn w podregionie ciechanowsko-płockim w roku 2010.

Wykres 2. Procentowy udział zgonów według wybranych przyczyn w podregionie ciechanowsko-płockim w roku 2010.

Źródło: Bank Danych Lokalnych, GUS.

Podregion ostrołęcko-siedlecki.

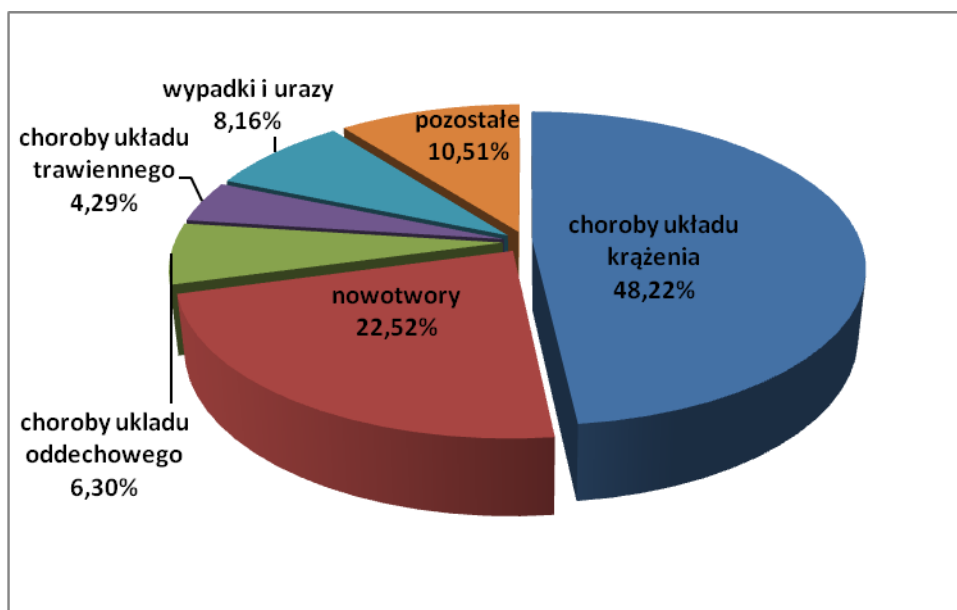
Główną przyczynę zgonów w podregionie ostrołęcko-siedleckim, tak jak w pozostałych podregionach Mazowsza stanowią choroby układu krążenia. W roku 2010 w wyniku tej grupy chorób zmarło 3 799 osób, co stanowi 48,22% wszystkich zgonów w tym podregionie. Największy wskaźnik zgonów wywołanych chorobami układu krążenia obserwuje się w powiecie sokołowskim (7,39 na 1000 mieszkańców w 2009 r.).

Drugą co do wielkości przyczyną zgonów w podregionie ostrołęcko-siedleckim są choroby nowotworowe stanowiące przyczynę ponad 22% wszystkich zgonów. Współczynnik zgonów w tej grupie chorób na 1000 mieszkańców wyniósł w 2009 r. 2,27.

W podregionie ostrołęcko-siedleckim obserwuje się wysoki udział zgonów powodowanych wypadkami i urazami. W roku 2010 przyczyny zewnętrzne stanowiły aż 8,16% wszystkich zgonów. Często były również zgony wywoływane chorobami układu oddechowego – 6,30% zgonów w roku 2010. Współczynnik zgonów w wyniku tej grupie chorób był w 2009 roku w tym podregionie największy w stosunku do pozostałych podregionów Mazowsza i wyniósł 0,81 na 1000 mieszkańców. Szczególnie wysoki współczynnik zgonów z powodu chorób układu oddechowego odnotowano w powiecie łosickim (1,45 na 1000 mieszkańców) oraz sokołowskim (1,05 na 1000 mieszkańców) i ostrołęckim (0,98 na 1000 mieszkańców).

Częstą przyczyną zgonów mieszkańców podregionu ostrołęcko-siedleckiego stanowią choroby układu trawiennego. W roku 2010 choroby były przyczyną ponad 4% wszystkich zgonów. Na wykresie 3 przedstawiono procentowy udział zgonów według wybranych przyczyn w podregionie ostrołęcko-siedleckim w roku 2010.

Wykres 3. Procentowy udział zgonów według wybranych przyczyn w podregionie ostrołęcko-siedleckim w roku 2010.

Źródło: Bank Danych Lokalnych, GUS.

Podregion radomski.

Analogicznie do innych podregionów, w podregionie radomski główną przyczynę zgonów stanowią choroby układu krążenia. Jednocześnie procent zgonów w wyniku tej grupy chorób w podregionie radomski jest najwyższy na tle pozostałych podregionów Mazowsza. Aż 3 289 mieszkańców podregionu radomskiego zmarło w wyniku chorób układu krążenia w 2010r, co stanowi ponad 49%

wszystkich zgonów w podregionie. Duża śmiertelność w wyniku chorób układu krążenia dotyczy zwłaszcza powiatu lipskiego (wskaźnik zgonów w roku 2009 wyniósł 8,45 na 1000 mieszkańców i był to jednocześnie największy wskaźnik zgonów na 1000 mieszkańców powodowanych chorobami układu krążenia na tle wszystkich powiatów województwa mazowieckiego w 2009 r.) oraz powiatu przysuskiego.

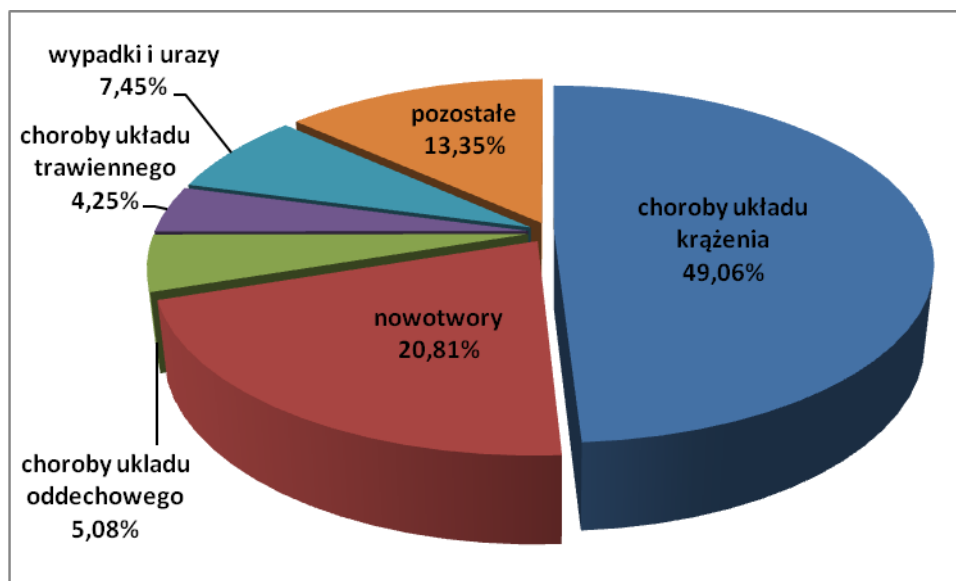
Częstą przyczyną zgonów mieszkańców podregionu radomskiego są też choroby nowotworowe. W 2010 r. aż 20,81% zgonów w tym podregionie była powodowane przez nowotwory, a wskaźnik zgonów na 1000 mieszkańców w 2009 r. wyniósł 2,23.

Kolejną przyczyną zgonów mieszkańców podregionu radomskiego są wypadki i urazy. Przyczyny te były powodem aż 7,45% wszystkich zgonów w podregionie.

Mniej zgonów w porównaniu do wskaźnika zgonów dla całego województwa mazowieckiego dotyczy następstw chorób układu oddechowego. W roku 2010 zgony spowodowane tą grupą chorób stanowiły 5,08% wszystkich zgonów w podregionie radomskim. Sam wskaźnik zgonów na 1000 mieszkańców w skutek chorób układu oddechowego wyniósł w 2009 r. 0,57 i był jednym z niższych w województwie, ale w powiecie lipskim był on prawie dwukrotnie wyższy.

Mieszkańcy podregionu radomskiego często umierają również na skutek chorób układu trawiennego. W roku 2010 choroby układu trawiennego stanowiły 4,25% wszystkich zgonów w podregionie. Na wykresie 4 przedstawiono procentowy udział zgonów według wybranych przyczyn w podregionie ostrołęcko-siedleckim w roku 2010.

Wykres 4. Procentowy udział zgonów według wybranych przyczyn w podregionie radomskim w roku 2010.

Źródło: Bank Danych Lokalnych, GUS.

Podregion m. st. Warszawa.

Najczęstszą przyczyną zgonów wśród mieszkańców m. st. Warszawy są choroby układu krążenia. Procent zgonów wywołanych tą grupą chorób jest jednak w Warszawie nieznacznie mniejszy niż w inny podregionach Mazowsza. W 2010 r. choroby układu krążenia stanowiły 44,09% wszystkich zgonów w podregionie, a współczynnik zgonów na 1000 mieszkańców wyniósł w tej grupie chorób 4,62 na 1000 mieszkańców (dane za rok 2009).

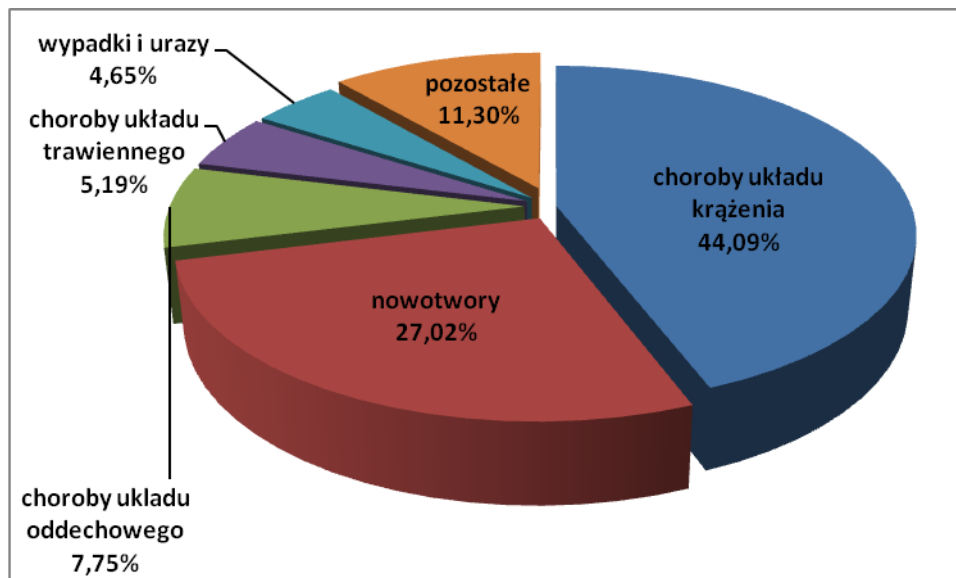
W podregionie m. st. Warszawa w porównaniu do pozostałych podregionów obserwuje się natomiast większy udział zgonów powodowanych chorobami nowotworowymi. W 2010r. choroby nowotworowe stanowiły przyczynę 27,02% wszystkich zgonów w m.st. Warszawa, podczas gdy np: w podregionie

radomskim zgony z powodu chorób nowotworowych stanowiły ok. 20% wszystkich zgonów. Trzecią co do wielkości przyczynę zgonów stanowią choroby układu oddechowego. W 2010r. zgony zaistniałe w wyniku tej grupy chorób stanowiły 7,75% wszystkich zgonów, a wskaźnik zgonów powodowanych chorobami układu oddechowego przeliczany na 1000 mieszkańców wyniósł on 0,84 (dane za 2009 r.).

Częstą przyczynę zgonów w podregionie m. st. Warszawa stanowią też choroby układu trawiennego – 5,19% wszystkich zgonów w 2010r. a wskaźnik zgonów z powodu tej grypy chorób przeliczany na 1000 mieszkańców wyniósł 0,56 w 2009 r. i był on jednocześnie najwyższy na tle pozostałych podregionów.

Często dochodziło do zgonów spowodowanych wypadkami i urazami – 4,65% wszystkich zgonów, choć nie są one tak częste jak w pozostałych podregionach Mazowsza. Na wykresie 5 przedstawiono procentowy udział zgonów według wybranych przyczyn w m. st. Warszawa w roku 2010.

Wykres 5. Procentowy udział zgonów według wybranych przyczyn w podregionie m.st. Warszawa w roku 2010.

Źródło: Bank Danych Lokalnych, GUS.

Podregion warszawski wschodni.

Najczęstszą przyczynę zgonów, podobnie jak w innych podregionach Mazowsza, stanowią w podregionie warszawskim wschodnim choroby układu krążenia. W roku 2010 ta grupa chorób stanowiła przyczynę 47,05% wszystkich zgonów w podregionie.

Drugą co do wielkości przyczynę zgonów w podregionie warszawskim wschodnim stanowią choroby nowotworowe. Zgony powodowane chorobami nowotworowymi stanowiły w 2010 r. 24,19% wszystkich zgonów w podregionie, a współczynnik zgonów na 1000 mieszkańców wyniósł 2,22 (dane za 2009 rok).

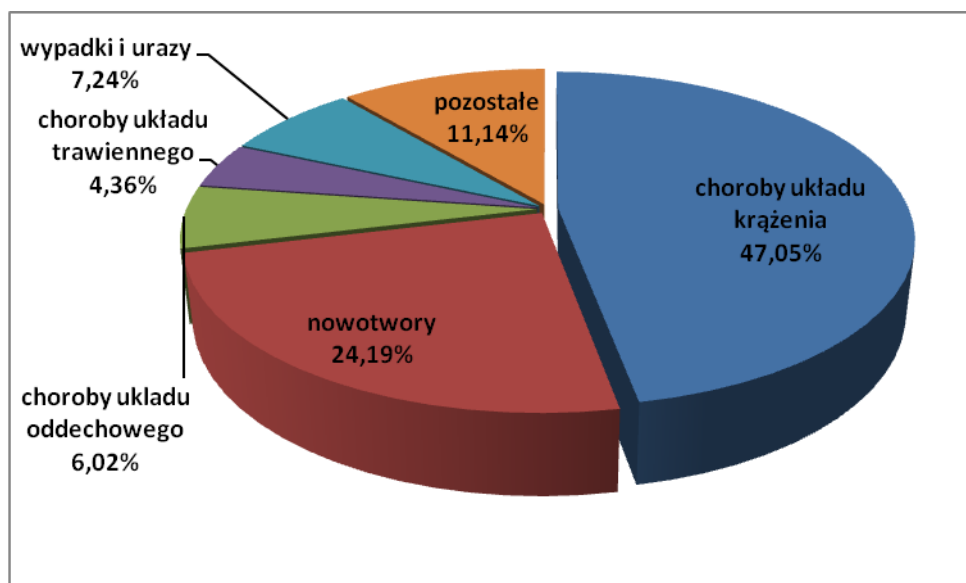
Wysoki wskaźnik zgonów dotyczy także zgonów spowodowanych przyczynami zewnętrznymi. Ponad 7% wszystkich zgonów w podregionie warszawskim wschodnim powodowana jest przez wypadki i urazy.

Duża liczba zgonów wywołana jest chorobami układu oddechowego. W roku 2010 zgony w wyniku tej grypy chorób stanowiły 6,2% wszystkich zgonów w podregionie, a współczynnik zgonów w tej grupie na 1000 mieszkańców wyniósł w 2009 r. w tym podregionie 0,53, choć w powiecie mińskim należącym do tego podregionu wskaźnik był wysoki (0,84 na 1000 mieszkańców w 2009 r.).

Typowe dla mieszkańców podregionu warszawskiego wschodniego są też zgony inicjowane przez choroby układu trawiennego. W roku 2010 zgony z powodu chorób układu trawiennego stanowiły 4,36% wszystkich zgonów w podregionie.

Na wykresie 6 przedstawiono procentowy udział zgonów według wybranych przyczyn w podregionie warszawskim wschodnim w roku 2010.

Wykres 6. Procentowy udział zgonów według wybranych przyczyn w podregionie warszawskim wschodnim w roku 2010.

Źródło: Bank Danych Lokalnych, GUS.

Podregion warszawski zachodni.

Również w podregionie warszawskim zachodnim główną przyczynę zgonów stanowią choroby układu krążenia. W roku 2010, 46,98% wszystkich zgonów w podregionie nastąpiło wskutek tej grupy chorób. Szczególnie dużą śmiertelność z powodu chorób układu krążenia obserwuje się w powiecie grójceckim (6,09 na 1000 mieszkańców w 2009 r.).

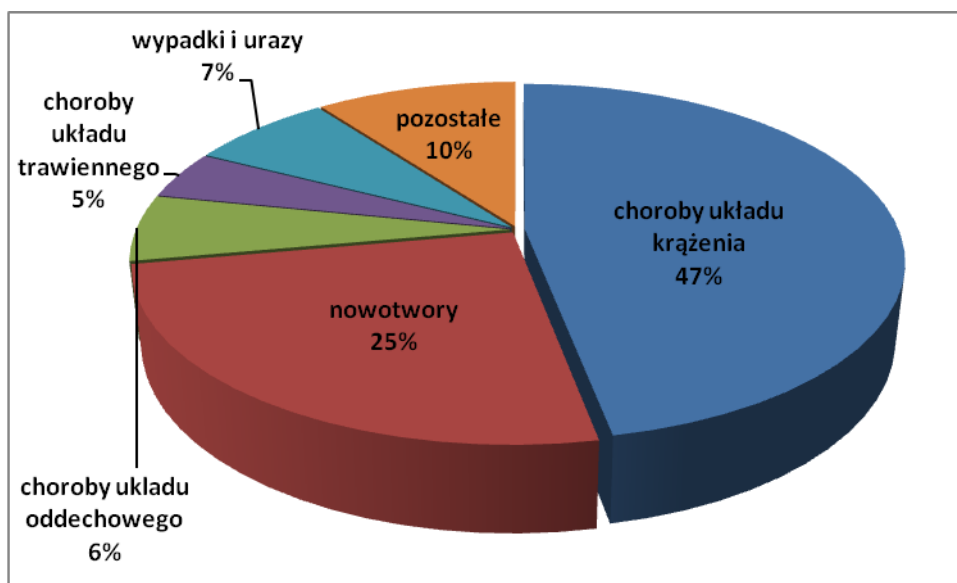
Istotną przyczyną zgonów w podregionie warszawskim zachodnim są choroby nowotworowe. W roku 2010, 25,20% wszystkich zgonów w podregionie nastąpiło w wyniku chorób z tej grupy, a współczynnik zgonów w podregionie na 1000 mieszkańców wyniósł w tym przypadku w 2009 r. 2,38. Na terenie podregionu warszawskiego zachodniego zlokalizowane są powiaty, dla których współczynnik zgonów z powodu chorób nowotworowych jest szczególnie wysoki. W powiecie żyrardowskim wskaźnik zgonów z powodu chorób nowotworowych na 1000 mieszkańców wyniósł w 2009 r. 2,92, a w powiecie grodziskim 2,84 na 1000 mieszkańców.

Trzecią co do wielkości przyczyną zgonów mieszkańców podregionu warszawskiego zachodniego stanowią wypadki i urazy. W roku 2010 aż 7,24% wszystkich zgonów było spowodowane przyczynami zewnętrznymi. Częste w tym podregionie są również zgony w wyniku chorób układu oddechowego – 6,03% wszystkich zgonów w 2010 r. Szczególnie wysoki wskaźnik zgonów w wyniku chorób układu oddechowego dotyczy powiatu grodziskiego - 0,95 na 1000 mieszkańców.

Typowe dla mieszkańców Mazowsza są także zgony wywołane chorobami układu trawiennego. W roku 2010 choroby te były przyczyną 4,36% wszystkich zgonów.

Na wykresie 7 przedstawiono procentowy udział zgonów według wybranych przyczyn w podregionie warszawskim zachodnim w roku 2010.

Wykres 7. Procentowy udział zgonów według wybranych przyczyn w podregionie warszawskim zachodnim w roku 2010.

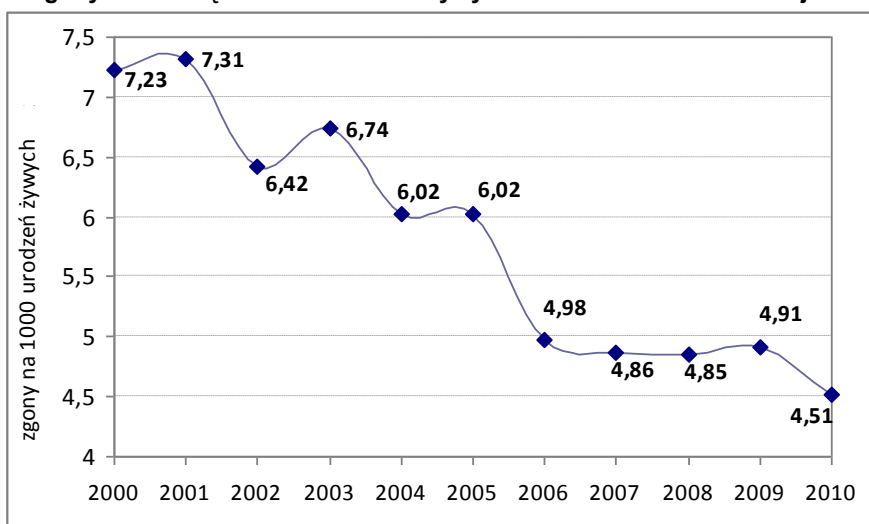

Źródło: Bank Danych Lokalnych, GUS.

II. Umieralność niemowląt.

Współczynnik umieralności niemowląt jest istotny dla określenia sytuacji zdrowotnej mieszkańców. W 2010 r. w województwie mazowieckim zmarło 274 dzieci w wieku poniżej 1 roku życia (w 2009 r. - 294). Współczynnik wyrażający liczbę zgonów niemowląt na 1000 urodzeń żywych wyniósł w 2010 r. 4,51 wobec 4,91 w roku 2009.

Wykres 8. Zgony niemowląt na 1000 urodzeń żywych w latach 2000-2010 w woj. mazowieckim.

Źródło: Bank Danych Lokalnych, GUS.

W roku 2010 zarejestrowano 60 756 urodzeń żywych, tj. więcej o 915 (o 1,5%) niż w roku poprzednim. Współczynnik urodzeń, czyli liczba urodzeń żywych na 1000 ludności, ukształtował się na poziomie 11,63 w porównaniu z wartością 11,49 osiągniętą w 2009 roku.

Wzrost postępu technologii medycznych, a także wzrost świadomości społeczeństwa odnośnie determinantów zdrowia widać na podstawie wyników odnoszących się do zgonów niemowląt. Podczas ostatnich dziesięciu lat liczba zgonów niemowląt na 1000 urodzeń żywych zmniejszyła się o ok. 30 %.

Przyrost naturalny, urodzenia żywa i zgony wg powiatów woj. mazowieckiego w 2010 r. wg powiatów prezentuje załącznik Nr 1 do Mazowieckiego Programu Polityki Zdrowotnej.

III. Epidemiologia wybranych chorób zakaźnych.

Ocena stanu sanitarnego województwa mazowieckiego za 2011 r. sporządzona przez Państwową Inspekcję Sanitarną kwalifikuje sytuację epidemiologiczną chorób zakaźnych, zakażeń i zatruc w województwie mazowieckim jako dobrą, co ma wynikać ze skutecznej profilaktyki zakażeń i chorób zakaźnych, prawidłowego rejestrowania zachorowań, monitorowania oraz zanalizowania bieżącego stanu ewentualnych zagrożeń dla zdrowia publicznego. Zgodnie z ustawą z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U .Nr 234, poz. 1570 z późn. zm.) kierownicy laboratoriów i lekarze mają obowiązek zgłaszania do inspekcji sanitarnej wyników badań laboratoryjnych potwierdzających zakażenie oraz przypadków zatruc i zachorowań lub podejrzeń zachorowań za choroby zakaźne. Ogólnie, choroby zakaźne i pasożytnicze (według klasyfikacji ICD 10: A00 - B99) stanowią ok. 1% wszystkich przyczyn zgonów mieszkańców województwa mazowieckiego.

Choroby przenoszone drogą pokarmową

W roku 2011 na terenie województwa mazowieckiego zarejestrowano 54 ogniska chorób przenoszonych drogą pokarmową, w których zachorowało 1171 osób. Najczęstszym czynnikiem etiologicznym były wirusy – 61,1% udziału czynników etiologicznych, a w porównaniu do roku 2010 zmniejszył się udział bakterii z grupy salmonella – 24,07% udziału czynników etiologicznych. W przypadku 12,96% ognisk nie udało się ustalić czynnika etiologicznego, a dla 1,85% czynnikiem etiologicznym było zatrucie jadem kiełbasianym.

Wirusowe zapalenie wątroby typu A (WZW A)

W przypadku wirusowego zapalenia wątroby typu A odnotowujemy korzystną sytuację epidemiologiczną zarówno w Polsce jak i w woj. mazowieckim.

W 2010 r. zarejestrowano 37 zachorowań na wirusowego zapalenia wątroby typu A. Zapadalność na WZW A w 2010 r. w woj. mazowieckim wyniosła 0,71 % na 100 tys. i jest wyższa od zapadalności w Polsce, która wynosi 0,41 % na 100 tys. mieszkańców.

Wirusowe zapalenia wątroby typu B i C

Ważnym problemem epidemiologicznym w województwie mazowieckim, są zakażenia wirusem zapalenia wątroby typu C i w mniejszym stopniu zakażenia wirusem typu B. Część zakażeń spowodowana jest wykonywaniem inwazyjnych zabiegów medycznych, ale do zakażeń dochodzi również w gabinetach kosmetycznych oraz drogą kontaktów seksualnych i przy dożylnym stosowaniu narkotyków. W województwie mazowieckim obserwuje się powolny spadek zachorowań na ostre zapalenie wątroby typu B – w roku 2009 odnotowano 38 przypadków zachorowań, a w roku 2011 – 26 przypadków zachorowań. Utrzymuje się natomiast liczba przewlekłych wirusowych zapaleń wątroby typu B – w roku 2011 zarejestrowano 207 zachorowań. Natomiast w wyniku wirusowego zapalenia wątroby typu C w roku 2011 zanotowano 383 zachorowania, ale liczba ta obniżyła się o 54 przypadki w stosunku do roku 2010.

Odra

Tak jak w skali całego kraju, również w województwie mazowieckim w roku 2011 odnotowano wzrost liczby zachorowań za odrę, ale w porównaniu do zachorowań na ostre i przewlekłe wirusowe zapalenie wątroby typu B, zachorowań tych rejestruje się znacznie mniej – 7 potwierdzonych laboratoryjnie przypadków w 2011 r.

Zachorowania na grypę i zakażenia grypopochodne

Na całkowitą liczbę zachorowań na grypę oraz infekcje grypopodobne w 2011 roku składają się zachorowania w okresie zimowo-wiosennym oraz jesienno-zimowym. W roku 2011 w województwie mazowieckim, tak jak w pozostałych województwach Polski stwierdzono wzrost liczby zachorowań na grypę i infekcje grypopochodne. Całkowita liczba zachorowań wyniosła 225 228 i była wyższa o ponad 100 tys. w stosunku do roku 2010.

Borelioza z Lyme

W województwie mazowieckim w 2011 roku zarejestrowano 840 przypadków zachorowań na boreliozę, czyli o 64 przypadki mniej niż w roku 2010. Największa zapadalność dotyczy podregionu ostrołęcko –siedleckiego.

Zakażenia wirusem HIV i zachorowania na AIDS

W roku 2011 w województwie mazowieckim zarejestrowano 398 osób - o 236 więcej niż w roku 2010 u których wykryto zakażenie wirusem HIV oraz 27 osób – o 22 osoby więcej niż w roku 2010 u których stwierdzono AIDS. W roku 2011 odnotowano 11 zgonów u osób z rozpoznaniem AIDS oraz 1 zgon u osoby zakażonej wirusem HIV.

IV. Leczeni w ZOL I ZPO.

Informacje dotyczące najczęstszych przyczyn udzielania świadczeń pielęgnacyjnych i opiekuńczych zostały opracowane na podstawie danych udostępnionych przez Mazowiecki OW NFZ. Informacje te dotyczą danych za 2005, 2010-2011 r. i wskazywały liczbę osób (z wyróżnieniem kobiet i mężczyzn) którym udzielono opieki długoterminowej z powodu dziesięciu najczęstszych przyczyn w podziale na 42 powiaty województwa mazowieckiego.

Najczęstszymi przyczynami udzielania świadczeń pielęgnacyjnych i opiekuńczych w ramach opieki długoterminowej w województwie mazowieckim są grupy jednostek chorobowych, sklasyfikowane według ICD 10 jako:

choroby naczyń mózgowych, nowotwory złośliwe narządów oddechowych i klatki piersiowej, choroby tętnic, tętniczek i naczyń włosowatych, nowotwory złośliwe narządów trawiennych, oraz organiczne zaburzenia psychiczne włącznie z zespołami objawowymi.

Liczba osób korzystających z opieki długoterminowej z powodu ww. chorób wzrosła w ostatnich latach, przede wszystkim świadczeń udzielanych w wyniku chorób naczyń mózgowych np. w podregionie ostrołęcko-siedleckim w 2011r. odnotowano wzrost liczby leczonych osób o prawie ponad 100% w porównaniu do roku 2005 (245 osoby w 2005r). Wzrasta również liczba osób wymagających opieki długoterminowej z powodu nowotworów złośliwych narządów oddechowych i klatki piersiowej. W grupie osób korzystających z opieki długoterminowej w wyniku chorób naczyń mózgowych, chorób tętnic, tętniczek i naczyń włosowatych a także organicznych zaburzeń psychicznych włącznie z zespołami objawowymi dominują kobiety. Natomiast nowotwory złośliwe narządów oddechowych klatki piersiowej są częstszą przyczyną udzielania opieki długoterminowej wśród mężczyzn. Świadczenia pielęgnacyjne i opiekuńcze w wyniku nowotworów złośliwych narządów trawiennych udzielane są mniej więcej podobnemu odsetkowi kobiet i mężczyzn. Charakterystyczne dla Mazowsza są świadczenia opieki długoterminowej udzielane z powodu innych chorób serca. Częstym powodem udzielania świadczeń pielęgnacyjnych i opiekuńczych mieszkańcom woj. mazowieckiego są nowotwory złośliwe narządów płciowych – męskich i żeńskich, inne choroby skóry i tkanki podskórnej, cukrzyca, choroba nadciśnieniowa, porażenie mózgowe i inne zespoły porażenne, nowotwory złośliwe układu moczowego – choroby te, są charakterystyczne dla wybranych podregionów Mazowsza.

V. Hospitalizacje.

Stan zdrowia danej populacji można określić przede wszystkim na podstawie zgłaszanych i zaspokojonych potrzeb, czyli udzielonych świadczeń zdrowotnych. Na podstawie danych uzyskanych z Mazowieckiego Oddziału Wojewódzkiego Narodowego Funduszu Zdrowia została omówiona struktura świadczeń udzielonych mieszkańcom województwa mazowieckiego w ramach kontraktów zawartych z Funduszem w rodzaju leczenie szpitalne.

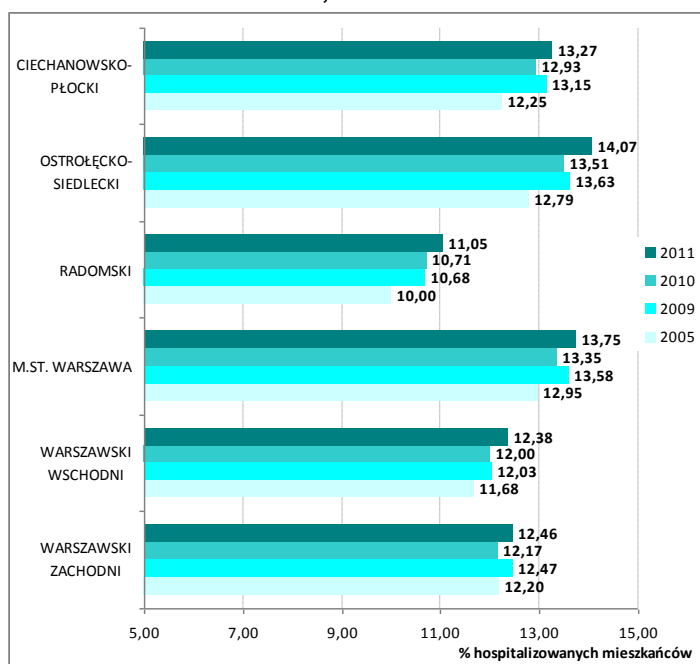
Szczegółowe dane, dotyczące stanu zdrowia mieszkańców poszczególnych podregionów Mazowsza zostały zareprezentowane w rozdziale dotyczącym leczenia stacjonarnego. Leczenie stacjonarne, udzielane przez podmioty lecznicze nie posiadające kontraktu z NFZ z uwagi na znikomy odsetek osób korzystających z tej formy świadczeń, a także brak wiarygodnego źródła informacji o komercyjnych świadczeniach stacjonarnych nie zostało uwzględnione w opracowaniu.

1. Hospitalizacje według ogółu przyczyn.

Z analizy danych udostępnionych przez Mazowiecki Oddział Wojewódzki NFZ wynika, że odsetek osób korzystających ze świadczeń zdrowotnych w ramach leczenia szpitalnego wzrasta. W odniesieniu do roku 2005 ogólna liczba hospitalizowanych osób zwiększała się prawie o 50 tys. – 723 713 osób w 2011 r. Odsetek osób hospitalizowanych na Mazowszu jest blisko 14 razy większy niż odsetek zgonów w województwie mazowieckim. W porównaniu do 2005 r. wzrost liczby hospitalizowanych osób obserwuje się we wszystkich podregionach województwa mazowieckiego. Analiza danych z NFZ pokazuje, że z pośród wszystkich sześciu podregionów województwa mazowieckiego najmniejszy odsetek hospitalizowanych mieszkańców wykazuje podregion radomski. Ponadto podregion ten cechują bardzo duże dysproporcje pomiędzy liczbą hospitalizowanych mieszkańców poszczególnych powiatów – powiat kozienicki ma wysoki wskaźnik osób hospitalizowanych (14,49 % w 2011 r.) na tle innych powiatów Mazowsza), podczas gdy powiat szydłowiecki ma ten wskaźnik ponad dwukrotnie niższy (6,31 % w 2011 r.). Jednocześnie mieszkańcy powiatu szydłowieckiego są od 2005 r. są najrzadziej hospitalizowani w porównaniu z mieszkańcami innych powiatów Mazowsza.

Odsetek zgonów z ogółu przyczyn największy jest w podregionie radomskim (patrz wykres 8), w którym jednocześnie odnotowuje się największe bezrobocie na tle całego województwa - 60 088 osób bezrobotnych zarejestrowanych w 2011 r. czyli prawie dwukrotnie więcej niż w podregionie warszawskim wschodnim i warszawskim zachodnim. Największy udział hospitalizowanych osób w stosunku do łącznej liczby mieszkańców wykazuje podregion ostrołęcko – siedlecki, w którym ponadto brak jest wyraźnych dysproporcji pomiędzy liczbą hospitalizowanych osób w poszczególnych powiatach (jedynie w powiecie ostrołęckim odnotowano mniejszą liczbę hospitalizowanych mieszkańców – 10,75% w 2011 r.) W podregionie ostrołęcko - siedleckim zlokalizowane są powiaty, których mieszkańcy najczęściej w całym województwie korzystają z leczenia szpitalnego – powiat pułtuski 15,24% hospitalizowanych mieszkańców, powiat sokołowski - 15,53% hospitalizowanych mieszkańców. Wysoki odsetek hospitalizowanych mieszkańców charakterystyczny jest też dla m. st. Warszawy. W roku 2010 wskaźnik ten zmalał nieznacznie w odniesieniu do roku 2009, ale i tak obserwowany jest wzrost liczby hospitalizowanych pacjentów w porównaniu do stanu na rok 2005.

Duży odsetek osób hospitalizowanych w 2011 r. odnotowano w niektórych powiatach podregionu ciechanowsko – plockiego: ciechanowskim – 14,78%, gostynińskiego – 14,10%. Natomiast małe różnice w hospitalizacji mieszkańców poszczególnych powiatów obserwują się w odniesieniu do podregionów warszawskiego wschodniego oraz warszawskiego zachodniego.

Wykres 9. Procent hospitalizowanych mieszkańców poszczególnych podregionów woj. mazowieckiego w latach 2005, 2009-2011.

Źródło: opracował Departament Zdrowia UMWM na podstawie danych Mazowieckiego OW NFZ.

Dynamikę wzrostu odsetka w woj. mazowieckim na przestrzeni ostatnich lat zaprezentowano w tabelach zamieszczonych poniżej. Dane przedstawiają liczbę hospitalizowanych w powiatach wg podregionów woj. mazowieckiego wraz z odsetkiem osób hospitalizowanych w danym powiecie w stosunku do liczby jego mieszkańców (dane z GUS). Dane dotyczą lat 2005, 2009-2010. Procent hospitalizowanych mieszkańców danego podregionu został ustalony w oparciu o ogólną liczbę mieszkańców danego podregionu, która przyjmowała różne wartości w badanych latach, w związku z czym wzrost/spadek liczby hospitalizowanych w podregionie nie musi powodować proporcjonalnego wzrostu/spadku procenta hospitalizowanych osób. Zaprezentowane dane dotyczące hospitalizacji mieszkańców województwa mazowieckiego odnoszą się do liczby/% hospitalizowanych mieszkańców danego podregionu, a nie do ogólnej liczby hospitalizacji udzielonych mieszkańcom wybranego podregionu.

Tabela 1. Podregion ciechanowsko-płocki. Liczba i % hospitalizowanych w powiatach w latach 2005, 2009-2011

NAZWA POWIATU	2005		2009		2010		2011	
	LICZBA HOSP. OSÓB	% HOSP. OSÓB	LICZBA HOSP. OSÓB	% HOSP. OSÓB	LICZBA HOSP. OSÓB	% HOSP. OSÓB	LICZBA HOSP. OSÓB	% HOSP. OSÓB
ciechanowski	12 373	13,57	13 101	14,51	12 914	14,35	13 299	14,78
gostyniński	6 165	13,84	6 528	13,94	6 479	13,91	6 570	14,10
mławski	8 089	11,00	8 564	11,77	8 736	12,00	9 118	12,55
płocki	11 697	11,00	12 385	11,52	12 497	11,56	12 459	11,53
płoński	10 519	12,01	11 138	14,19	11 413	13,11	11 897	13,66
sierpecki	6 700	12,41	7 093	13,37	6 937	13,14	7 060	13,37
żuromiński	4 513	11,23	4 778	12,04	4 624	11,70	4 840	12,25
m. Płock	16 570	13,00	17 546	13,86	17 267	13,69	17 602	13,96

Źródło: opracował Departament Zdrowia UMWM na podstawie danych Mazowieckiego OW NFZ

Tabela 2. Podregion ostrołęcko-siedlecki. Liczba i % hospitalizowanych w powiatach w latach 2005, 2009-2011

nazwa powiatu	2005		2009		2010		2011	
	liczb.hosp. osób	% hosp. osób	liczb. hosp. osób	% hosp. osób	liczb. hosp. osób	% hosp. osób	liczb. hosp. osób	% hosp. osób
łosicki	4 566	13,89	4 835	15	4 601	14,40	5 024	15,73
makowski	6 363	13,67	6 737	14,62	6 764	14,70	7 014	15,46
ostrołęcki	8 376	9,93	8 869	10,48	8 806	10,38	9 113	10,75
ostrowski	9 338	12,4	9 888	13,27	10 045	13,50	10 400	13,98
przasnyski	6 634	12,49	7 024	13,4	7 174	13,72	7 397	14,15
pułtuski	6 919	13,55	7 326	14,36	7 472	14,66	7 766	15,24
siedlecki	9 370	11,62	9 921	12,32	9 445	11,70	9 819	12,16
sokołowski	8 343	14,61	8 834	15,82	8 652	15,60	8 614	15,53
węgrowski	8 684	12,76	9 195	13,7	9 244	13,81	9 712	14,51
wyszkowski	9 559	13,36	10 121	13,99	9 946	13,70	10 342	14,25
m. Ostrołęka	6 034	11,2	6 389	11,86	6 391	11,90	6 831	12,71
m. Siedlce	10 824	14,04	11 461	14,82	10 920	14,11	11 232	14,41

Źródło: opracował Departament Zdrowia UMWM na podstawie danych Mazowieckiego OW NFZ

Dane dotyczące hospitalizacji w podregionie ciechanowsko-płockim oraz ostrołęcko-siedleckim wskazują na wzrost odsetka hospitalizowanych mieszkańców każdego z powiatów w podregionach. Trend wzrostu hospitalizowanych pacjentów widać też w tabelach obrazujących dane dotyczące hospitalizacji w podregionie radomskim, m. st. Warszawa oraz warszawskim wschodnim i warszawskim zachodnim. Wzrost hospitalizowanych pacjentów odnotowuje się prawie we wszystkich powiatach danego podregionu.

Tabela 3. Podregion radomski. Liczba i % hospitalizowanych mieszkańców w poszczególnych powiatach w latach 2005, 2009-2011

nazwa powiatu	2005		2009		2010		2011	
	liczba hosp. osób	% hosp. osób	liczba hosp. osób	% hosp. osób	liczba hosp. osób	% hosp. osób	liczba hosp. osób	% hosp. osób
białobrzegi	3 172	9,45	3 358	9,96	3 377	10,01	3 514	10,42
kozienicki	7 852	12,71	8 313	13,58	8 359	13,68	8 554	14,49
lipski	4 437	12,05	4 437	13,03	4 596	12,84	4 570	12,77
przysuski	3 994	9,09	4 228	9,81	4 182	9,78	4 350	10,17
radomski	14 761	10,18	15 630	10,61	15 339	10,37	15 736	10,64
szydłowiecki	2 305	5,73	2 440	6,11	2 517	6,32	2 513	6,31
zwolenicki	3 708	9,94	3 925	10,66	3 919	10,66	4 129	11,23
m. radom	24 777	10,91	26 237	11,74	26 811	12,05	27 632	12,41

Źródło: opracował Departament Zdrowia UMWM na podstawie danych Mazowieckiego OW NFZ

Tabela 4. M. St. Warszawa. Liczba i % hospitalizowanych mieszkańców w poszczególnych powiatach w latach 2005, 2009-2011

nazwa powiatu	2005		2009		2010		2011	
	liczba hosp. osób	% hosp. osób	liczba hosp. osób	% hosp. osób	liczba hosp. osób	% hosp. osób	liczba hosp. osób	% hosp. osób
m. st. warszawa	219 880	12,95	232 840	13,58	229 742	13,35	236 639	13,75

Źródło: opracował Departament Zdrowia UMWM na podstawie danych Mazowieckiego OW NFZ.

Powiatami, w których % hospitalizowanych w stosunku do ogólnej liczby mieszkańców nie zwiększył się w ciągu ostatnich kilku lat są powiaty: legionowski, wołomiński, grodziski i piaseczyński.

Tabela 5. Podregion warszawski wsch. Liczba i % hospitalizowanych mieszkańców w poszczególnych powiatach w latach 2005, 2009-2011.

nazwa powiatu	2005		2009		2010		2011	
	liczba hosp. osób	% hosp. osób	liczba hosp. osób	% hosp. osób	liczba hosp. osób	% hosp. osób	liczba hosp. osób	% hosp. osób
garwoliński	11 330	10,65	11 997	11,21	11 941	11,15	12 590	11,75
legionowski	11 337	11,84	12 004	11,65	11 953	11,32	12 379	11,73
miński	16 768	11,93	17 755	12,30	17 618	12,12	18 135	12,47
nowodworski	8 650	11,53	9 159	11,95	9 360	12,17	9 728	12,65
otwocki	14 557	12,59	15 414	12,88	16 093	13,32	16 386	13,56
wołomiński	24 653	12,25	26 105	12,21	26 003	11,96	26 416	12,15

Źródło: opracował Departament Zdrowia UMWM na podstawie danych Mazowieckiego OW NFZ.

Tabela 6. Podregion warszawski zachodni. Liczba i % hospitalizowanych mieszkańców w powiatach w latach 2005, 2009-2011.

nazwa powiatu	2005		2009		2010		2011	
	liczba hosp. osób	% hosp. osób	liczba hosp. osób	% hosp. osób	liczba hosp. osób	% hosp. osób	liczba hosp. osób	% hosp. osób
grodziski	10 276	13,23	10 880	13,28	10 373	12,45	10 666	12,80
grójecki	10 978	11,37	11 648	11,98	11 648	11,98	12 335	12,69
piaseczyński	17 245	12,03	17 894	11,60	17 894	11,10	19 015	11,79
pruszkowski	18 757	12,90	19 681	13,21	19 681	12,96	20 077	13,22
sochaczewski	9 721	11,64	10 423	12,26	10 423	12,39	10 679	12,69
warszaw. zach	11 495	11,46	12 172	11,57	12 154	11,38	12 622	11,81
żyrardowski	9 568	12,80	10 131	13,43	9 781	12,93	10 224	13,51

Źródło: opracował Departament Zdrowia UMWM na podstawie danych Mazowieckiego OW NFZ.

2. Hospitalizacje wg płci.

Analiza danych dotyczący hospitalizacji mieszkańców województwa mazowieckiego pokazuje, że częściej hospitalizowane są kobiety. Trend ten widoczny jest we wszystkich podregionach Mazowsza. Średnio, w ciągu ostatnich 7 lat kobiet hospitalizowanych było o 15 % więcej niż hospitalizowanych mężczyzn. Należy mieć jednak na uwadze, że dane dotyczące liczby hospitalizowanych mieszkank woj. mazowieckiego, w tym dane dotyczące hospitalizowanych kobiet mieszkających w poszczególnych podregionach Mazowsza uwzględniają świadczenia udzielone w związku z ciążą, porodem i położeniem, a także świadczenia związane z jedną z czołowych przyczyn hospitalizacji w województwie, czyli świadczenia związane z niezapalnym schorzeniem żeńskiego narządu rodno.

Największą różnicę w proporcjach między liczbą hospitalizowanych mężczyzn i kobiet obserwuje się w m. st. Warszawa, gdzie hospitalizowanych kobiet w roku w 2010 i 2011 było prawie 20% więcej niż hospitalizowanych mężczyzn. Najmniejsze dysproporcje między odsetkiem hospitalizowanych kobiet i mężczyzn występują w podregionie ostrołęcko – siedleckim – w roku 2010 i 2011 liczba hospitalizowanych kobiet była o ok. 10% wyższa niż liczba hospitalizowanych mężczyzn. Udostępnione przez Mazowiecki OW NFZ dane pokazują również, że odsetek hospitalizowanych mężczyzn w stosunku do hospitalizowanych kobiet wzrasta.

Udział hospitalizowanych mężczyzn w roku 2011 wśród ogółu pacjentów wzrósł w porównaniu do 2005 r. we wszystkich podregionach województwa mazowieckiego. Przy czym ciągły, systematyczny wzrost odsetka hospitalizowanych mężczyzn wśród ogółu hospitalizowanych (rok 2009,2010, 2011) zanotowano w podregionie ciechanowsko – płockim i ostrołęcko - siedleckim.

W pozostałych podregionach odsetek hospitalizowanych mężczyzn wśród ogółu pacjentów był wyższy w roku 2011 niż w roku 2005, ale w roku 2009 lub 2010 odnotowano spadek w tym zakresie. Dysproporcje, między procentowym udziałem badanych kobiet a udziałem badanych mężczyzn wykazują też powiaty danego podregionu. Największe rozbieżności odnotowano w podregionie ostrołęcko – siedleckim (np. powiat łosicki– 46,98% hospitalizowanych mężczyzn w 2010 r., a powiat wyszkowski – 39,79%). Najmniejszą dywersyfikację zjawiska wykazują powiaty tworzące podregion warszawski zachodni. Szczegółowe informacje dotyczące odsetka hospitalizowanych mężczyzn i kobiet zamieszczone zostały w tabelach 7-

Tabela 7. Podregion ciechanowsko-płocki. Procent hospitalizowanych mężczyzn i kobiet w powiatach w latach 2005, 2009-2011.

nazwa powiatu	2005		2009		2010		2011	
	% hosp. m	% hosp. k	% hosp. m	% hosp. k	% hosp. m	% hosp.k	% hosi. m	% hosp.k
ciechanowski	41,73	58,27	40,94	59,06	41,9	58,1	45,53	54,47
gostyniński	42,41	57,59	42,41	57,59	43,1	56,9	41,2	58,8
mławski	41,30	58,70	41,3	58,7	42,13	57,87	43,54	56,46
płocki	41,45	58,55	41,45	58,55	41,02	58,98	43,1	56,9
płoński	41,15	58,85	41,15	58,85	42,25	57,75	42,9	57,1
sierpecki	42,26	57,74	42,26	57,74	41,74	58,26	43,92	58,08
żuromiński	44,09	55,91	44,09	55,91	43,31	56,69	45,16	54,84
m. Płock	41,08	59,92	41,08	59,92	40,36	59,64	40,89	59,11
podregion	41,93	58,07	41,83	58,17	41,98	58,02	43,03	56,97

Źródło: opracował Departament Zdrowia UMWM na podstawie danych Mazowieckiego OW NFZ

W podregionie ciechanowsko - płockim, w porównaniu do 2005 r., w 2011 r. zwiększył się procentowy udział hospitalizowanych mężczyzn w stosunku do kobiet. Trend dotyczy prawie wszystkich powiatów podregionu. Największe dysproporcje odnotowano w powiecie gostynińskim oraz m. Płocku - dane o hospitalizacji kobiet obejmują sposób rozwiązania porodu oraz hospitalizację na skutek niezapalnych schorzeń żeńskiego narządu rodowego.

Tabela 8. Podregion ostrołęcko-siedlecki. Procent hospitalizowanych mężczyzn i kobiet w powiatach w latach 2005, 2009-2011.

nazwa powiatu	2005		2009		2010		2011	
	% hosp. m	% hosp. k	% hosp. m	% hosp. k	% hosp. m	% hosp. k	% hosp. m	% hosp. k
łosicki	47,19	52,81	47,19	52,81	46,98	53,02	49,3	50,7
makowski	43,34	56,66	43,34	56,66	42,13	57,87	43,68	56,32
ostrołęcki	43,62	56,38	43,62	56,38	43,59	56,41	45,78	54,22
ostrowski	43,12	56,88	43,12	56,88	43,33	56,67	45,16	54,84
przasnyski	40,59	59,41	40,58	59,42	41,14	58,86	42,51	57,49
pułtuski	41,39	58,61	41,38	58,62	43,01	56,99	43,65	56,35
siedlecki	47,04	52,96	47,04	52,96	54,56	45,44	46,56	53,44
sokołowski	45,41	54,59	45,41	54,59	44,82	55,18	45,05	54,95
węgrowski	43,04	56,96	43,04	56,96	42,86	57,14	43,94	56,06
wyszkowski	41,27	58,73	41,27	58,73	39,79	60,21	41,78	58,22
m. Ostrołęka	42,55	57,45	42,55	57,45	42,43	57,57	45,13	54,87
m. Siedlce	44,34	55,66	44,34	55,66	43,69	56,31	44,88	55,12
podregion	43,57	56,43	43,57	56,43	44,03	55,97	44,78	55,22

Źródło: opracował Departament Zdrowia UMWM na podstawie danych Mazowieckiego OW NFZ

W podregionie ostrołęcko-siedleckim procent hospitalizowanych mężczyzn w stosunku do kobiet jest najmniejszy w powiatach przasnyskim i wyszkowskim – ok. 18% więcej hospitalizowanych kobiet, ale odsetek kobiet uwzględnia świadczenia związane z ciążą, porodem i położeniem oraz niezapalne schorzenia żeńskiego narządu rodowego.

Tabela 9. Podregion radomski. Procent hospitalizowanych mężczyzn i kobiet w powiatach w latach 2005, 2009-2011.

nazwa powiatu	2005		2009		2010		2011	
	% hosp. m	% hosp. k	% hosp. m	% hosp. k	% hosp. m	% hosp. k	% hosp. m	% hosp. k
białobrzegi	40,95	59,05	40,94	59,06	42,67	57,33	45,53	54,47
kozienicki	44,03	55,97	44,03	55,97	43,88	56,12	46,05	53,95
lipski	41,89	58,11	41,89	58,11	42,21	57,79	43,93	56,07
przysuski	44,61	55,39	44,6	55,4	43,35	56,65	44,43	55,57
radomski	41,93	58,07	41,93	58,07	41,18	58,82	43,48	56,52
szydlowiecki	46,24	53,76	46,22	53,78	45,05	54,95	46,43	53,57
zwoleński	43,41	56,59	43,41	56,59	42,89	57,11	45,65	54,35
m. radom	41,3	58,7	41,3	58,7	40,59	59,41	42,65	57,35
podregion	43,04	56,96	43,04	56,96	42,72	57,28	44,76	55,24

Źródło: opracował Departament Zdrowia UMWM na podstawie danych Mazowieckiego OW NFZ.

Większy odsetek hospitalizowanych kobiet odnotowują się też w podregionie radomskim, choć w tym przypadku przewaga hospitalizowanych kobiet w stosunku do hospitalizowanych mężczyzn w 2011r. nie była większa niż 13%.

Tabela 10. M. St. Warszawa. Procent hospitalizowanych mężczyzn i kobiet w latach 2005, 2009-2011.

nazwa powiatu	2005		2009		2010		2011	
	% hosp. m	% hosp. k	% hosp. m	% hosp. k	% hosp. m	% hosp.k	% hosp. m	% hosp.k
m.st. Warszawa	40,19	59,81	40,2	59,8	39,38	60,62	41,02	58,98
podregion	40,19	59,81	40,2	59,8	39,38	60,62	41,02	58,98

Źródło: opracował Departament Zdrowia UMWM na podstawie danych Mazowieckiego OW NFZ.

Bardzo duże rozbieżności w procentowym udziale hospitalizowanych kobiet i mężczyzn obserwuje się w podregionie m.st. Warszawa, gdzie prawie 20% więcej hospitalizowanych jest kobiet. Dysproporcje te praktycznie od 2005 r. nie uległy zmianie. Z wyłączeniem hospitalizacji będących wynikiem ciąży, porodu i położu oraz niezapalnego schorzenia żeńskiego narządu rodowego w m. st. Warszawa o wiele częściej niż mężczyźni hospitalizowane są kobiety z powodu nowotworów niezłośliwych oraz chorób soczewki (choroby oka i soczewki oka) - dane przedstawione w tabeli 20.

Tabela 11. Podregion warszawski wschodni. Procent hospitalizowanych mężczyzn i kobiet w powiatach w latach 2005, 2009-2011

nazwa powiatu	2005		2009		2010		2011	
	% hosp. m	% hosp. k	% hosp. m	% hosp. k	% hosp. m	% hosp.k	% hosp. m	% hosp.k
garwoliński	42,37	57,63	42,37	57,63	41,89	58,11	45,53	54,47
legionowski	42,05	57,95	42,05	57,95	40,57	59,53	42,20	57,80
miński	41,77	58,23	41,76	58,24	41,23	58,77	43,54	56,46
nowodworski	40,86	59,14	40,86	59,14	41,64	58,36	42,28	57,72
otwocki	40,82	59,18	40,82	59,18	40,86	59,14	42,56	57,44
wołomiński	42,27	57,73	42,27	57,73	41,31	58,69	41,85	58,15
podregion	41,69	58,31	41,68	58,32	41,25	58,75	43,00	57,00

Źródło: opracował Departament Zdrowia UMWM na podstawie danych Mazowieckiego OW NFZ

Kobiety częściej hospitalizowane są również w podregionie warszawskim wschodnim – ok. 14% więcej hospitalizowanych kobiet niż mężczyzn, ale w tym przypadku dane dotyczące hospitalizacji kobiet uwzględniają hospitalizacje w wyniku ciąży, porodu i położu oraz niezapalne schorzenia żeńskiego narządu rodowego. Przewagę w hospitalizacji kobiet widać też w podregionie warszawskim zachodnim, ale na dominację odsetka hospitalizowanych kobiet wpływają świadczenia udzielane wyłącznie kobietom.

Tabela 12. Podregion warszawski zachodni. Procent hospitalizowanych mężczyzn i kobiet w powiatach w latach 2005, 2009-2011.

nazwa powiatu	2005		2009		2010		2011	
	% hosp. m	% hosp. k	% hosp. m	% hosp. k	% hosp. m	% hosp. k	% hosp. m	% hosp. k
grodziski	41,38	58,62	41,38	58,62	40,54	59,46	42,72	57,28
grójecki	41,16	58,84	41,16	58,84	41,34	58,66	43,94	56,06
piaseczyński	40,59	59,41	40,59	59,41	40,42	59,58	42,17	57,83
pruskowski	41,34	58,66	41,72	58,28	40,94	59,06	42,01	57,99
sochaczewski	41,38	58,62	41,38	58,62	42,12	57,88	43,84	56,16
warszaw. zach	41,93	58,07	41,93	58,07	40,76	59,24	42,83	57,17
żyrardowski	39,78	60,22	39,78	60,22	41,3	58,7	42,68	57,32
podregion	41,08	58,92	41,13	58,87	41,06	59,94	42,88	57,12

Źródło: opracował Departament Zdrowia UMWM na podstawie danych Mazowieckiego OW NFZ

3. Hospitalizacje według przyczyn.

Na podstawie danych uzyskanych od Mazowieckiego OW NFZ można stwierdzić, że **główne przyczyny hospitalizacji mieszkańców województwa mazowieckiego to:**

- ✓ **Choroby układu krążenia, w tym zwłaszcza grupa jednostek chorobowych sklasyfikowana jako inne choroby serca, choroba niedokrwienna serca oraz choroby naczyń mózgowych;**
- ✓ **Choroby układu trawiennego, w tym grupa jednostek chorobowych sklasyfikowana jako choroby przełyku, żołądka i dwunastnicy, schorzenia pęcherzyka żółciowego, przewodu pokarmowego i trzustki, inne choroby jelit;**
- ✓ **Choroby układu moczowo – płciowego, w tym zwłaszcza grupa jednostek chorobowych sklasyfikowana jako niezapalne schorzenia żeńskiego narządu rodno;**
- ✓ **Nowotwory, w tym grupa jednostek chorobowych tworzących nowotwory niezłośliwe, nowotwory złośliwe oraz nowotwory o niepewnym lub nieznanym charakterze;**
- ✓ **Choroby układu oddechowego, a zwłaszcza grupa jednostek chorobowych sklasyfikowana jako inne choroby górnych dróg oddechowych oraz zapalenie płuc i grypa;**
- ✓ **Urazy, zatrucia i inne określone skutki działania czynników zewnętrznych, a zwłaszcza urazy głowy.**

Tabela 13. Liczba mieszkańców województwa mazowieckiego hospitalizowanych według grup jednostek chorobowych ICD 10. Stan na 31.12.2011r.

Rozdziały jednostek chorobowych wg klasyfikacji ICD10		liczba osób hospitalizowanych w rok 2011		
kod rozdziału	nazwa rozdziału	kobiety	mężczyźni	łącznie
I00-I99 SUMA	choroby układu krążenia	75 272	73 201	148 473
K00-K93 SUMA	choroby układu trawiennego	49 530	44 551	94 081
N00-N99 SUMA	choroby układu moczowo-płciowego	63 181	26 106	89 287
C00-D48 SUMA	nowotwory	47 231	35 798	83 029
O00-O99 SUMA	ciąża, poród i połóg	80 514		80 514
J00-J99 SUMA	choroby układu oddechowego	27 848	35 369	63 217
S00-T98 SUMA	urazy, zatrucia i inne określone skutki działania czynników zewnętrznych	24 821	36 853	61 674
M00-M99 SUMA	choroby układu kostno-stawowego, mięśniowego i tkanki łącznej	28 734	18 271	47 005
H00-H59 SUMA	choroby oka i przydatków oka	24 991	14 384	39 375
Z00-Z99 SUMA	czynniki wpływające na stan zdrowia i kontakt ze służbą zdrowia	20 277	17 511	37 788
R00-R99 SUMA	objawy, cechy chorobowe oraz nieprawidłowe wyniki badań klinicznych i laboratoryjnych gdzie indziej niesklasyfikowane	19 353	17 010	36 363
E00-E90 SUMA	zaburzenia wydzielania wewnętrznego, stanu odżywiania i przemiany metabolicznej	21 029	12 511	33 540
G00-G99 SUMA	choroby układu nerwowego	17 057	12 772	29 829
A00-B99 SUMA	niektóre choroby zakaźne i pasożytnicze	11 797	12 163	23 960
P00-P96 SUMA	niektóre stany rozpoczynające się w okresie okołoporodowym	9 934	11 179	21 113
L00-L99 SUMA	choroby skóry i tkanki podskórnej	8 163	7 614	15 777
Q00-Q99 SUMA	wady rozwojowe wrodzone, zniekształcenia i aberracje chromosomowe	4 366	4 756	9 122
D50-D89 SUMA	choroby krwi i narządów krwiotwórczych oraz niektóre choroby przebiegające z udziałem mechanizmów autoimmunologicznych	5 077	3 870	8 947
H60-H95 SUMA	choroby ucha i wyrostka sutkowego	4 188	3 946	8 134
F00-F99 SUMA	zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania	328	314	642
V01-Y98 SUMA	zewnętrzne przyczyny zachorowania i zgonu	25	71	96
SUMA KOŃCOWA		543 716	388 250	931 966

Źródło: Opracował Departament Zdrowia UMWM na podstawie danych Mazowieckiego OW NFZ.

Tabela 14. Liczba mieszkańców województwa mazowieckiego hospitalizowanych z powodu chorób układu krążenia. Stan na 31.12.2011r.

nazwa rozdziału	kod grupy	nazwa grupa	kobiety	mężczyźni	łącznie
choroby układu krążenia	I30-I52	inne choroby serca	27 719	25 575	53 294
	I20-I25	choroba niedokrwienna serca	15 391	21 629	37 020
	I60-I69	choroby naczyń mózgowych	8 728	7 713	16 441
	I80-I89	choroby żył, naczyń limfatycznych i węzłów chłonnych, niesklasyfikowane gdzie indziej	9 247	5 037	14 284
	I10-I15	choroba nadciśnieniowa	6 879	4 717	11 596
	I70-I79	choroby tętnic, tętniczek i naczyń włosowatych	3 950	5 841	9 791
	I05-I09	przewlekła choroba reumatyczna serca	1 781	1 308	3 089
	I26-I28	zespół sercowo-płucny i choroby krążenia płucnego	1 314	1 176	2 490
	I95-I99	inne i nieokreślone zaburzenia układu krążenia	255	201	456
	I00-I02	ostra choroba reumatyczna	8	4	12

Źródło: Opracował Departament Zdrowia UMWM na podstawie danych Mazowieckiego OW NFZ.

Tabela 15. Liczba mieszkańców województwa mazowieckiego hospitalizowanych z powodu chorób trawiennego. Stan na 31.12.2011r.

nazwa rozdziału	kod grupy	nazwa grupa	kobiety	mężczyźni	łącznie
choroby układu trawiennego	K20-K31	choroby przełyku, żołądka i dwunastnicy	12 239	9 658	21 897
	K80-K87	schorzenia pęcherzyka żółciowego, przewodu pokarmowego i trzustki	13 241	7 465	20 706
	K55-K63	inne choroby jelit	10 462	6 946	17 408
	K40-K46	przepuklina	2 927	9 455	12 382
	K70-K77	choroby wątroby	2 456	3 398	5 854
	K50-K52	niezakaźne zapalenie jelita cienkiego i grubego	2 751	2 309	5 060
	K35-K38	choroby wyrostka robaczkowego	1 964	2 209	4 173
	K90-K93	inne choroby układu pokarmowego	1 434	1 442	2 876
	K00-K14	choroby jamy ustnej, gruczołów ślinowych, żuchwy i szczęk	1 511	1 186	2 697
	K65-K67	CHOROBY OTRZEWNEJ	545	483	1 028

Źródło: Opracował Departament Zdrowia UMWM na podstawie danych Mazowieckiego OW NFZ.

Tabela 16. Liczba mieszkańców województwa mazowieckiego hospitalizowanych z powodu chorób układu moczowo - pęciowego. Stan na 31.12.2011r.

nazwa rozdziału	kod grupy	nazwa grupa	kobiety	mężczyźni	łącznie
choroby układu moczowo-pęciowego	N80-N98	niezapalne schorzenia żeńskiego narządu rodnego	40 165		40 165
	N30-N39	inne choroby układu moczowego	8 092	5 467	13 559
	N20-N23	kamica moczowa	4 021	4 900	8 921
	N40-N51	choroby męskich narządów pęciowych		8 794	8 794
	N17-N19	niewydolność nerek	3 743	4 176	7 919
	N10-N16	choroby cewkowo-śródmięzszowe nerek	2 001	1 296	3 297
	N70-N77	choroby zapalne żeńskich narządów miednicy małej	2 301		2 301
	N00-N08	choroby kłębuszków nerkowych	758	819	1 577
	N60-N64	zaburzenia sutka	1 295	60	1 355
	N25-N29	inne zaburzenia nerki i moczowodu	679	576	1 255
	N99	inne schorzenia układu moczowo-pęciowego	126	18	144

Źródło: Opracował Departament Zdrowia UMWM na podstawie danych Mazowieckiego OW NFZ.

Tabela 17. Liczba mieszkańców województwa mazowieckiego hospitalizowanych z powodu chorób układu oddechowego. Stan na 31.12.2011r.

nazwa rozdziału	kod grupy	nazwa grupa	kobiety	mężczyźni	łącznie
choroby układu oddechowego	J30-J39	inne choroby górnych dróg oddechowych	9 726	13 539	23 265
	J10-J18	zapalenie płuc i grypa	6 023	6 953	12 976
	J40-J47	przewlekłe choroby dolnych dróg oddechowych	4 630	5 238	9 868
	J95-J99	inne choroby układu oddechowego	2 336	3 420	5 756
	J20-J22	inne ostre zakażenie dolnych dróg oddechowych	1 784	1 887	3 671
	J00-J06	ostre zakażenie górnych dróg oddechowych	1 528	2 066	3 594
	J80-J84	inne choroby układu oddechowego dotyczące przede wszystkim tkanki śródmięzszowej płuc	910	807	1 717
	J90-J94	inne choroby opłucnej	625	903	1 528
	J85-J86	stany ropne i martwicze dolnych dróg oddechowych	111	360	471
	J60-J70	choroby płuc wywołane czynnikami zewnętrznymi	175	196	371

Źródło: Opracował Departament Zdrowia UMWM na podstawie danych Mazowieckiego OW NFZ.

Tabela. 18. Liczba mieszkańców województwa mazowieckiego hospitalizowanych z powodu chorób nowotworowych. Stan na 31.12.2011r.

nazwa rozdziału	kod grupy	nazwa grupa	kobiety	mężczyźni	łącznie
nowotwory	D10-D36	nowotwory niezłośliwe	20 852	8 498	29 350
	D37-D48	nowotwory o niepewnym lub nieznanym charakterze	7 743	7 518	15 261
	C15-C26	nowotwory złośliwe narządów trawiennych	2 984	3 678	6 662
	C64-C68	nowotwory złośliwe układu moczowego	1 776	3 968	5 744
	C30-C39	nowotwory złośliwe narządów oddechowych i klatki piersiowej	1 623	3 603	5 226
	C50	nowotwór złośliwy sutka	3 414	28	3 442
	C81-C96	nowotwory złośliwe tkanki limfatycznej, krwiotwórczej i tkanek pokrewnych	1 610	1 750	3 360
	C76-C80	nowotwory złośliwe niedokładnie określone, wtórne i o nieokreślonym umiejscowieniu	1 442	1 368	2 810
	C43-C44	czerniak i inne nowotwory złośliwe skóry	1 304	1 238	2 542
	C60-C63	nowotwory złośliwe męskich narządów płciowych	2	2 431	2 433
	C51-C58	nowotwory złośliwe żeńskich narządów płciowych	2 368		2 368
	C69-C72	nowotwory złośliwe oka, mózgu i innych części centralnego systemu nerwowego	506	513	1 019
	C73-C75	nowotwory złośliwe tarczycy i innych gruczołów wydzielania wewnętrznego	586	151	737
	C00-C14	nowotwory złośliwe wargi, jamy ustnej i gardła	228	478	706
	D00-D09	nowotwory in situ	441	241	682
	C45-C49	nowotwory złośliwe międzybłonna i tkanek miękkich	262	246	508
	C40-C41	nowotwory złośliwe kości i chrząstki stawowej	85	89	174
	C97	nowotwory złośliwe niezależnych (pierwotnych) mnogich umiejscowień	5		5

Źródło: Opracował Departament Zdrowia UMWM na podstawie danych Mazowieckiego OW NFZ.

Tabela 19. Liczba mieszkańców województwa mazowieckiego hospitalizowanych z powodu urazów, zatruc i innych określonych skutków działań czynników zewnętrznych Stan na 31.12.2011r.

nazwa rozdziału	kod grupy	nazwa grupa	kobiety	mężczyźni	łącznie
urazy, zatrucia i inne określone skutki działania czynników zewnętrznych	S00-S09	urazy głowy	4 462	9 590	14 052
	S80-S89	urazy kolana i podudzia	2 530	4 395	6 925
	T90-T98	następstwa urazów, zatruc i innych skutków działania czynników zewnętrznych	2 601	3 726	6 327
	S70-S79	urazy biodra i uda	3 659	1 963	5 622
	S50-S59	urazy łokcia i przedramienia	2 366	2 513	4 879
	S60-S69	urazy nadgarstka i ręki	645	3 152	3 797
	S40-S49	urazy barku i ramienia	1 528	2 234	3 762
	S30-S39	urazy brzucha, dolnej części grzbietu, odcinka lędźwiowego kręgosłupa i miednicy	1 248	1 465	2 713
	S20-S29	urazy klatki piersiowej	909	1 665	2 574
	T36-T50	zatrucia lekami, preparatami farmakologicznymi i substancjami biologicznymi	1 296	900	2 196
	T51-T65	skutki toksyczne substancji zazwyczaj stosowanych w celach lecniczych	561	1 118	1 679
	T80-T88	powiktania opieki chirurgicznej i medycznej niesklasyfikowane gdzie indziej	811	545	1 356
	T66-T78	inne i nieokreślone skutki działania czynników zewnętrznych	642	536	1 178
	S90-S99	urazy stawu skokowego i stopy	320	817	1 137
	S10-S19	urazy szyi	320	533	853
	T20-T25	oparzenia termiczne i chemiczne powierzchni zewnętrznej ciała, określone co do miejsca	244	527	771
	T00-T07	urazy obejmujące liczne okolicę ciała	252	504	756
	T15-T19	skutki działania ciała obcego wnikałego drogą naturalnych otworów ciała	320	367	687

nazwa rozdziału	kod grupy	nazwa grupa	kobiety	mężczyźni	łącznie
	T29-T32	oparzenia termiczne i chemiczne mnogich i nieokreślonych okolic ciała	35	76	111
	T33-T35	odmrożenia	10	100	110
	T08-T14	urazy nieokreślonej części tułowia, kończyn i okolic ciała	34	57	91
	T26-T28	oparzenia termiczne i chemiczne ograniczone do oka i narządów wewnętrznych	19	60	79
	T79	określone wczesne powikłania urazu	9	10	19

Źródło: Opracował Departament Zdrowia UMWM na podstawie danych Mazowieckiego OW NFZ.

4. Hospitalizacje według międzynarodowej klasyfikacji chorób i problemów zdrowotnych ICD-10.

Poniżej zareprezentowano liczby hospitalizowanych mieszkańców powiatów województwa mazowieckiego według głównych kategorii ICD-10. Kolejność kategorii ICD-10 wynika z przyjętej kolejności prezentacji kodów kategorii chorób i problemów zdrowotnych.

Tabela 20. Liczba osób hospitalizowanych w województwie mazowieckim – w podziale na powiaty w roku 2011.

Przyczyna hospitalizacji: Niektóre choroby zakaźne i pasożytnicze A00-B99.

powiat	kobiety	mężczyźni	ogółem
powiat białobrzegi	65	71	136
powiat ciechanowski	254	255	509
powiat garwoliński	210	243	453
powiat gostyniński	134	102	236
powiat grodziski	126	137	263
powiat grójecki	228	269	497
powiat kozienicki	447	330	777
powiat legionowski	195	194	389
powiat lipski	96	124	220
powiat łosicki	86	77	163
powiat makowski	135	122	257
powiat miński	238	249	487
powiat mławski	140	175	315
powiat nowodworski	152	178	330
powiat ostrołęcki	222	223	445
powiat ostrowski	146	137	283
powiat otwocki	231	293	524
powiat piaseczyński	290	312	602
powiat płocki	237	269	506
powiat płoński	176	190	366
powiat pruszkowski	254	223	477
powiat przasnyski	132	191	323
powiat przysuski	82	84	166
powiat pułtuski	137	130	267
powiat radomski	375	317	692
powiat siedlecki	206	209	415
powiat sierpecki	115	112	227
powiat sochaczewski	189	196	385
powiat sokołowski	154	113	267
powiat szydlowiecki	53	48	101
powiat warszawski zachodni	202	192	394
powiat węgrowski	136	152	288
powiat wołomiński	390	460	850
powiat wyszkowski	167	163	330
powiat zwoleński	88	98	186
powiat żuromiński	101	118	219
powiat żyrardowski	143	154	297
Ostrołęka	149	170	319
Płock	322	357	679
Radom	693	574	1 267
Siedlce	263	184	447
M. st. Warszawa	3 638	3 968	7 606

Źródło: Opracował Departament Zdrowia na podstawie danych Mazowieckiego OW NFZ

Tabela 21. Liczba osób hospitalizowanych w województwie mazowieckim – w podziale na powiaty w roku 2011.

Przyczyna hospitalizacji: Nowotwory C00-D48.

powiat	kobiety	mężczyźni	ogółem
powiat białobrzegi	155	130	285
powiat ciechanowski	876	606	1 482
powiat garwoliński	650	518	1 168
powiat gostyniński	429	294	723
powiat grodziski	743	621	1 364
powiat grójecki	630	545	1 175
powiat kozienicki	486	378	864
powiat legionowski	921	749	1 670
powiat lipski	162	116	278
powiat łosicki	244	242	486
powiat makowski	283	248	531
powiat miński	1 042	883	1 925
powiat mławski	493	460	953
powiat nowodworski	690	545	1 235
powiat ostrołęcki	468	391	859
powiat ostrowski	378	329	707
powiat otwocki	1 007	747	1 754
powiat piaseczyński	1 256	888	2 144
powiat płocki	764	614	1 378
powiat płoński	695	473	1 168
powiat przyski	1 517	1 093	2 610
powiat przasnyski	330	265	595
powiat przysuski	196	161	357
powiat pułtuski	386	332	718
powiat radomski	774	579	1 353
powiat siedlecki	525	445	970
powiat sierpecki	406	310	716
powiat sochaczewski	745	597	1 342
powiat sokołowski	513	452	965
powiat szydłowiecki	129	120	249
powiat warszawski zachodni	923	742	1 665
powiat węgrowski	510	410	920
powiat wołomiński	1 823	1 237	3 060
powiat wyszkowski	534	380	914
powiat zwoleniński	140	174	314
powiat żuromiński	258	216	474
powiat żyrardowski	585	439	1 024
Ostrołęka	489	324	813
Płock	1 435	1 000	2 435
Radom	1 647	1 209	2 856
Siedlce	808	664	1 472
M. st. Warszawa	20 186	14 872	35 058

Źródło: Opracował Departament Zdrowia na podstawie danych Mazowieckiego OW NFZ.

Tabela 22. Liczba osób hospitalizowanych w województwie maz. – w podziale na powiaty w roku 2011.

Przyczyna hospitalizacji: Choroby krwi i narządów krwiotwórczych oraz niektóre choroby przebiegające z udziałem mechanizmów autoimmunologicznych D50-D89.

powiat	kobiety	mężczyźni	ogółem
powiat białobrzeski	34	22	56
powiat ciechanowski	94	55	149
powiat garwoliński	64	39	103
powiat gostyniński	33	31	64
powiat grodziski	106	107	213
powiat grójecki	93	65	158
powiat kozienicki	57	40	97
powiat legionowski	91	75	166
powiat lipski	25	18	43
powiat łosicki	14	13	27
powiat makowski	51	28	79
powiat miński	147	118	265
powiat mławski	64	38	102
powiat nowodworski	63	40	103
powiat ostrołęcki	54	51	105
powiat ostrowski	88	66	154
powiat otwocki	132	85	217
powiat piaseczyński	119	105	224
powiat płocki	115	88	203
powiat płoński	117	97	214
powiat pruszkowski	151	112	263
powiat przasnyski	25	26	51
powiat przysuski	19	18	37
powiat pułtuski	31	25	56
powiat radomski	138	85	223
powiat siedlecki	29	25	54
powiat sierpecki	38	30	68
powiat sochaczewski	110	82	192
powiat sokołowski	59	52	111
powiat szydłowiecki	24	39	63
powiat warszawski zachodni	104	70	174
powiat węgrowski	42	27	69
powiat wołomiński	224	161	385
powiat wyszkowski	44	22	66
powiat zwoleński	21	17	38
powiat żuromiński	36	18	54
powiat żyrardowski	61	40	101
Ostrołęka	44	27	71
Płock	165	136	301
Radom	213	171	384
Siedlce	35	34	69
M. st. Warszawa	1 903	1 472	3 375

Źródło: Opracował Departament Zdrowia na podstawie danych Mazowieckiego OW NFZ.

Tabela 23. Liczba osób hospitalizowanych w województwie maz. – w podziale na powiaty w roku 2011.

Przyczyna hospitalizacji: Zaburzenia wydzielania wewnętrznego, stanu odżywienia i przemiany metabolicznej E00-E90.

powiat	kobiety	mężczyźni	ogółem
powiat białobrzeski	77	47	124
powiat ciechanowski	419	236	655
powiat garwoliński	378	276	654
powiat gostyniński	184	94	278
powiat grodziski	313	192	505
powiat grójecki	363	239	602
powiat kozienicki	441	336	777
powiat legionowski	294	166	460
powiat lipski	125	77	202
powiat łosicki	126	63	189
powiat makowski	229	114	343
powiat miński	476	315	791
powiat mławski	358	186	544
powiat nowodworski	265	141	406
powiat ostrołęcki	160	99	259
powiat ostrowski	354	323	677
powiat otwocki	463	326	789
powiat piaseczyński	976	611	1 587
powiat płocki	277	187	464
powiat płoński	305	178	483
powiat pruszkowski	673	336	1 009
powiat przasnyski	223	114	337
powiat przysuski	106	51	157
powiat pułtuski	248	132	380
powiat radomski	347	203	550
powiat siedlecki	280	179	459
powiat sierpecki	201	129	330
powiat sochaczewski	298	186	484
powiat sokołowski	254	155	409
powiat szymbarkowski	59	24	83
powiat warszawski zachodni	355	242	597
powiat węgrowski	331	169	500
powiat wołomiński	945	510	1 455
powiat wyszkowski	316	135	451
powiat zwoleński	166	145	311
powiat żuromiński	90	82	172
powiat żyrardowski	424	280	704
Ostrołęka	105	84	189
Płock	411	242	653
Radom	572	417	989
Siedlce	299	176	475
M. st. Warszawa	7 743	4 314	12 057

Źródło: Opracował Departament Zdrowia na podstawie danych Mazowieckiego OW NFZ

Tabela 24. Liczba osób hospitalizowanych w województwie maz. – w podziale na powiaty w roku 2011.

Przyczyna hospitalizacji: Zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania F00-F99.

powiat	kobiety	mężczyźni	ogółem
powiat białobrzegi	2	2	4
powiat ciechanowski	3	4	7
powiat garwoliński	6	5	11
powiat gostyniński	12	4	16
powiat grodziski	3	3	6
powiat grójecki	6	5	11
powiat kozienicki	21	21	42
powiat legionowski	2	6	8
powiat lipski	3	2	5
powiat łosicki	7	1	8
powiat makowski	6	3	9
powiat miński	7	5	12
powiat mławski	9	9	18
powiat nowodworski	3	7	10
powiat ostrołęcki	6	3	9
powiat ostrowski	22	9	31
powiat otwocki	3	2	5
powiat piaseczyński	6	6	12
powiat płocki	19	2	21
powiat płoński	9	20	29
powiat pruszkowski	5	9	14
powiat przasnyski	6	6	12
powiat przysuski	1	2	3
powiat pułtuski	4	4	8
powiat radomski	10	7	17
powiat siedlecki	6	1	7
powiat sierpecki	3	4	7
powiat sochaczewski	6	4	10
powiat sokołowski	7	8	15
powiat szymbarkowski	1	3	4
powiat warszawski zachodni	6	5	11
powiat węgrowski	6	10	16
powiat wołomiński	5	14	19
powiat wyszkowski	9	2	11
powiat zwoleński	5		5
powiat żuromiński	6	10	16
powiat żyrardowski	2	2	4
Ostrołęka	6	4	10
Płock	14	9	23
Radom	3	7	10
Siedlce	1	5	6
M. st. Warszawa	61	79	140

Źródło: Opracował Departament Zdrowia na podstawie danych Mazowieckiego OW NFZ.

Tabela 25. Liczba osób hospitalizowanych w województwie maz. – w podziale na powiaty w roku 2011.

Przyczyna hospitalizacji: Choroby układu nerwowego G00-G99

powiat	kobiety	mężczyźni	ogółem
powiat białobrzegi	74	48	122
powiat ciechanowski	350	285	635
powiat garwoliński	238	186	424
powiat gostyniński	184	114	298
powiat grodziski	307	239	546
powiat grójecki	396	275	671
powiat kozienicki	123	121	244
powiat legionowski	303	206	509
powiat lipski	74	60	134
powiat łosicki	127	97	224
powiat makowski	135	110	245
powiat miński	388	345	733
powiat mławski	121	101	222
powiat nowodworski	216	152	368
powiat ostrołęcki	140	85	225
powiat ostrowski	249	187	436
powiat otwocki	328	302	630
powiat piaseczyński	508	372	880
powiat płocki	281	236	517
powiat płoński	226	195	421
powiat pruszkowski	775	538	1 313
powiat przasnyski	127	95	222
powiat przysuski	183	130	313
powiat pułtuski	153	126	279
powiat radomski	236	173	409
powiat siedlecki	386	286	672
powiat sierpecki	144	110	254
powiat sochaczewski	202	163	365
powiat sokołowski	547	382	929
powiat szydłowiecki	34	36	70
powiat warszawski zachodni	378	253	631
powiat węgrowski	291	233	524
powiat wołomiński	636	498	1 134
powiat wyszkowski	208	203	411
powiat zwoleński	59	56	115
powiat żuromiński	50	49	99
powiat żyrardowski	286	223	509
Ostrołęka	96	86	182
Płock	408	284	692
Radom	517	379	896
Siedlce	430	322	752
M. st. Warszawa	6 143	4 431	10 574

Źródło: Opracował Departament Zdrowia na podstawie danych Mazowieckiego OW NFZ.

Tabela 26. Liczba osób hospitalizowanych w województwie maz. – w podziale na powiaty w roku 2011.

Przyczyna hospitalizacji: Choroby oka i przydatków oka H00-H59.

powiat	kobiety	mężczyźni	ogółem
powiat białobrzeski	69	67	136
powiat ciechanowski	404	262	666
powiat garwoliński	279	148	427
powiat gostyniński	179	92	271
powiat grodziski	300	153	453
powiat grójecki	287	194	481
powiat kozienicki	117	90	207
powiat legionowski	494	319	813
powiat lipski	90	57	147
powiat łosicki	56	32	88
powiat makowski	215	97	312
powiat miński	534	284	818
powiat mławski	253	179	432
powiat nowodworski	303	163	466
powiat ostrołęcki	261	145	406
powiat ostrowski	205	134	339
powiat otwocki	583	303	886
powiat piaseczyński	637	370	1 007
powiat płocki	344	212	556
powiat płoński	360	208	568
powiat pruszkowski	640	376	1 016
powiat przasnyski	217	128	345
powiat przysuski	91	62	153
powiat pułtuski	175	108	283
powiat radomski	339	209	548
powiat siedlecki	214	130	344
powiat sierpecki	195	102	297
powiat sochaczewski	224	168	392
powiat sokołowski	229	119	348
powiat szymbarkowski	89	60	149
powiat warszawski zachodni	438	243	681
powiat węgrowski	217	115	332
powiat wołomiński	1 299	749	2 048
powiat wyszkowski	235	199	434
powiat zwoleński	57	46	103
powiat żuromiński	110	63	173
powiat żyrardowski	241	147	388
Ostrołęka	227	150	377
Płock	762	445	1 207
Radom	885	519	1 404
Siedlce	355	191	546
M. st. Warszawa	11 782	6 546	18 328

Źródło: Opracował Departament Zdrowia na podstawie danych Mazowieckiego OW NFZ

Tabela 27. Liczba osób hospitalizowanych w województwie maz. – w podziale na powiaty w roku 2011.

Przyczyna hospitalizacji: Choroby ucha i wyrostka sutkowego tego H60-H95

powiat	kobiety	mężczyźni	ogółem
powiat białobrzeski	10	13	23
powiat ciechanowski	127	135	262
powiat garwoliński	74	60	134
powiat gostyniński	17	27	44
powiat grodziski	91	74	165
powiat grójecki	51	64	115
powiat kozienicki	44	55	99
powiat legionowski	78	77	155
powiat lipski	14	12	26
powiat łosicki	13	13	26
powiat makowski	30	18	48
powiat miński	101	92	193
powiat mławski	54	32	86
powiat nowodworski	47	46	93
powiat ostrołęcki	49	44	93
powiat ostrowski	23	31	54
powiat otwocki	124	119	243
powiat piaseczyński	120	107	227
powiat płocki	72	87	159
powiat płoński	81	89	170
powiat przyski	126	143	269
powiat przasnyski	43	29	72
powiat przysuski	9	15	24
powiat pułtuski	36	31	67
powiat radomski	47	39	86
powiat siedlecki	43	43	86
powiat sierpecki	33	20	53
powiat sochaczewski	57	66	123
powiat sokołowski	24	30	54
powiat szymborski	10	10	20
powiat warszawski zachodni	89	77	166
powiat węgrowski	34	48	82
powiat wołomiński	129	175	304
powiat wyszkowski	44	55	99
powiat zwoleński	11	11	22
powiat żuromiński	24	25	49
powiat żyrardowski	187	116	303
Ostrołęka	64	49	113
Płock	145	132	277
Radom	123	116	239
Siedlce	66	63	129
M. st. Warszawa	1 624	1 458	3 082

Źródło: Opracował Departament Zdrowia na podstawie danych Mazowieckiego OW NFZ

Tabela 28. Liczba osób hospitalizowanych w województwie maz.– w podziale na powiaty w r.2011.

Przyczyna hospitalizacji: choroby układu krążenia I00-I99.

powiat	kobiety	mężczyźni	ogółem
powiat białobrzeski	305	316	621
powiat ciechanowski	1 308	1 268	2 576
powiat garwoliński	1 139	1 150	2 289
powiat gostyniński	708	717	1 425
powiat grodziski	1 186	1 242	2 428
powiat grójecki	1 334	1 371	2 705
powiat kozienicki	806	857	1 663
powiat legionowski	1 219	1 067	2 286
powiat lipski	598	591	1 189
powiat łosicki	649	633	1 282
powiat makowski	956	809	1 765
powiat miński	1 994	1 858	3 852
powiat mławski	956	955	1 911
powiat nowodworski	1 018	956	1 974
powiat ostrołęcki	892	1 027	1 919
powiat ostrowski	1 842	1 623	3 465
powiat otwocki	1 673	1 702	3 375
powiat piaseczyński	1 973	1 857	3 830
powiat plocki	1 167	1 241	2 408
powiat płoński	1 423	1 397	2 820
powiat pruszkowski	2 414	2 429	4 843
powiat przasnyski	933	839	1 772
powiat przysuski	610	566	1 176
powiat pułtowski	973	849	1 822
powiat radomski	1 684	1 576	3 260
powiat siedlecki	923	957	1 880
powiat sierpecki	723	731	1 454
powiat sochaczewski	1 317	1 331	2 648
powiat sokołowski	1 085	1 032	2 117
powiat szydłowiecki	293	283	576
powiat warszawski zachodni	1 188	1 320	2 508
powiat węgrowski	984	1 117	2 101
powiat wołomiński	2 774	2 545	5 319
powiat wyszkowski	1 264	1 155	2 419
powiat zwoleński	587	517	1 104
powiat żuromiński	508	511	1 019
powiat żyrardowski	1 460	1 315	2 775
Ostrołęka	633	821	1 454
Płock	1 573	1 811	3 384
Radom	2 605	2 807	5 412
Siedlce	983	1 078	2 061
M. st. Warszawa	26 612	24 974	51 586

Źródło: Opracował Departament Zdrowia na podstawie danych Mazowieckiego OW NFZ.

Tabela 29. Liczba osób hospitalizowanych w województwie maz.– w podziale na powiaty w r. 2011.

Przyczyna hospitalizacji: Choroby układu oddechowego J00-J99.

powiat	kobiety	mężczyźni	ogółem
powiat białobrzeski	117	174	291
powiat ciechanowski	608	740	1 348
powiat garwoliński	444	640	1 084
powiat gostyniński	328	345	673
powiat grodziski	440	544	984
powiat grójecki	512	735	1 247
powiat kozienicki	346	516	862
powiat legionowski	524	768	1 292
powiat lipski	176	268	444
powiat łosicki	196	251	447
powiat makowski	272	382	654
powiat miński	870	1 135	2 005
powiat mławski	391	539	930
powiat nowodworski	361	507	868
powiat ostrołęcki	325	526	851
powiat ostrowski	411	598	1 009
powiat otwocki	659	849	1 508
powiat piaseczyński	756	971	1 727
powiat płocki	599	832	1 431
powiat płoński	522	651	1 173
powiat pruszkowski	740	867	1 607
powiat przasnyski	271	370	641
powiat przysuski	164	244	408
powiat pułtuski	372	438	810
powiat radomski	704	881	1 585
powiat siedlecki	291	476	767
powiat sierpecki	308	445	753
powiat sochaczewski	492	646	1 138
powiat sokołowski	450	543	993
powiat szydłowiecki	86	173	259
powiat warszawski zachodni	537	637	1 174
powiat węgrowski	327	505	832
powiat wołomiński	938	1 334	2 272
powiat wyszkowski	354	491	845
powiat zwoleński	172	237	409
powiat żuromiński	251	336	587
powiat żyrardowski	413	517	930
Ostrołęka	276	348	624
Płock	857	973	1 830
Radom	927	1 276	2 203
Siedlce	386	503	889
M. st. Warszawa	9 675	11 158	20 833

Źródło: Opracował Departament Zdrowia na podstawie danych Mazowieckiego OW NFZ.

Tabela. 30. Liczba osób hospitalizowanych w województwie maz. – w podziale na powiaty w r. 2011.

Przyczyna hospitalizacji: Choroby układu trawiennego K00-K39			
powiat	kobiety	mężczyźni	ogółem
powiat białobrzeski	184	214	398
powiat ciechanowski	834	746	1 580
powiat garwoliński	713	697	1 410
powiat gostyniński	517	467	984
powiat grodziski	699	697	1 396
powiat grójecki	839	740	1 579
powiat kozienicki	510	570	1 080
powiat legionowski	746	715	1 461
powiat lipski	398	336	734
powiat łosicki	400	414	814
powiat makowski	428	385	813
powiat miński	1 407	1 227	2 634
powiat mławski	565	573	1 138
powiat nowodworski	739	682	1 421
powiat ostrołęcki	699	611	1 310
powiat ostrowski	563	580	1 143
powiat otwocki	1 711	1 304	3 015
powiat piaseczyński	1 303	1 207	2 510
powiat płocki	862	842	1 704
powiat płoński	711	698	1 409
powiat pruszkowski	1 423	1 355	2 778
powiat przasnyski	539	474	1 013
powiat przysuski	253	258	511
powiat pułtuski	615	573	1 188
powiat radomski	902	963	1 865
powiat siedlecki	564	612	1 176
powiat sierpecki	603	541	1 144
powiat sochaczewski	633	558	1 191
powiat sokołowski	483	499	982
powiat szydłowiecki	129	131	260
powiat warszawski zachodni	958	858	1 816
powiat węgrowski	679	663	1 342
powiat wołomiński	1 716	1 564	3 280
powiat wyszkowski	861	777	1 638
powiat zwoleniński	262	271	533
powiat żuromiński	384	308	692
powiat żyrardowski	589	549	1 138
Ostrołęka	613	575	1 188
Płock	1 297	1 127	2 424
Radom	1 480	1 510	2 990
Siedlce	674	637	1 311
M. st. Warszawa	19 045	16 043	35 088

Źródło: Opracował Departament Zdrowia na podstawie danych Mazowieckiego OW NFZ.

Tabela. 31. Liczba osób hospitalizowanych w województwie maz.– w podziale na powiaty w r. 2011.

Przyczyna hospitalizacji: Choroby skóry i tkanki podskórnej L00-L99.

powiat	kobiety	mężczyźni	ogółem
powiat białobrzegi	39	57	96
powiat ciechanowski	194	172	366
powiat garwoliński	110	117	227
powiat gostyniński	70	80	150
powiat grodziski	102	78	180
powiat grójecki	109	125	234
powiat kozienicki	125	140	265
powiat legionowski	115	108	223
powiat lipski	55	40	95
powiat łosicki	65	66	131
powiat makowski	72	78	150
powiat miński	203	186	389
powiat mławski	157	180	337
powiat nowodworski	101	112	213
powiat ostrołęcki	70	66	136
powiat ostrowski	115	137	252
powiat otwocki	150	139	289
powiat piaseczyński	224	156	380
powiat płocki	179	199	378
powiat płoński	113	112	225
powiat przyski	294	250	544
powiat przasnyski	79	77	156
powiat przysuski	44	40	84
powiat pułtuski	92	91	183
powiat radomski	183	191	374
powiat siedlecki	113	117	230
powiat sierpecki	68	84	152
powiat sochaczewski	123	109	232
powiat sokołowski	129	131	260
powiat szymbarkowski	30	22	52
powiat warszawski zachodni	157	150	307
powiat węgrowski	92	94	186
powiat wołomiński	275	253	528
powiat wyszkowski	94	133	227
powiat zwoleniński	35	58	93
powiat żuromiński	54	67	121
powiat żyrardowski	121	98	219
Ostrołęka	56	62	118
Płock	282	241	523
Radom	311	314	625
Siedlce	123	161	284
M. st. Warszawa	3 040	2 523	5 563

Źródło: Opracował Departament Zdrowia na podstawie danych Mazowieckiego OW NFZ.

Tabela 32. Liczba osób hospitalizowanych w województwie maz.– w podziale na powiaty w r. 2011.
**Przyczyna hospitalizacji: Choroby układu kostno-stawowego, mięśniowego i tkanki łącznej
M00-M99**

powiat	kobiety	mężczyźni	ogółem
powiat białobrzeski	108	88	196
powiat ciechanowski	487	334	821
powiat garwoliński	484	397	881
powiat gostyniński	214	137	351
powiat grodziski	520	298	818
powiat grójecki	474	338	812
powiat kozienicki	319	224	543
powiat legionowski	594	462	1 056
powiat lipski	283	154	437
powiat łosicki	131	90	221
powiat makowski	341	249	590
powiat miński	585	436	1 021
powiat mławski	251	137	388
powiat nowodworski	400	273	673
powiat ostrołęcki	255	207	462
powiat ostrowski	323	254	577
powiat otwocki	594	480	1 074
powiat piaseczyński	804	505	1 309
powiat płocki	429	320	749
powiat płoński	652	405	1 057
powiat przyski	949	541	1 490
powiat przasnyski	234	172	406
powiat przysuski	188	155	343
powiat pułtuski	311	223	534
powiat radomski	506	351	857
powiat siedlecki	231	192	423
powiat sierpecki	221	133	354
powiat sochaczewski	449	290	739
powiat sokołowski	212	186	398
powiat szymbarkowski	106	77	183
powiat warszawski zachodni	592	367	959
powiat węgrowski	272	203	475
powiat wołomiński	1 094	746	1 840
powiat wyszkowski	370	313	683
powiat zwoleński	135	88	223
powiat żuromiński	94	82	176
powiat żyrardowski	579	326	905
Ostrołęka	241	190	431
Płock	782	501	1 283
Radom	1 294	717	2 011
Siedlce	339	260	599
M. st. Warszawa	11 287	6 370	17 657

Zródło: Opracował Departament Zdrowia na podstawie danych Mazowieckiego OW NFZ.

Tabela 33. Liczba osób hospitalizowanych w województwie maz. – w podziale na powiaty w r. 2011.

Przyczyna hospitalizacji: Choroby układu moczowo – płciowego N00-N99

powiat	kobiety	mężczyźni	ogółem
powiat białobrzeski	346	135	481
powiat ciechanowski	1 468	486	1 954
powiat garwoliński	1 357	536	1 893
powiat gostyniński	665	159	824
powiat grodziski	1 054	441	1 495
powiat grójecki	1 115	410	1 525
powiat kozienicki	708	319	1 027
powiat legionowski	1 272	526	1 798
powiat lipski	363	124	487
powiat łosicki	240	191	431
powiat makowski	584	310	894
powiat miński	1 522	689	2 211
powiat mławski	868	299	1 167
powiat nowodworski	902	355	1 257
powiat ostrołęcki	656	342	998
powiat ostrowski	855	335	1 190
powiat otwocki	1 430	651	2 081
powiat piaseczyński	1 636	632	2 268
powiat płocki	1 215	391	1 606
powiat płoński	1 137	438	1 575
powiat przyski	1 864	762	2 626
powiat przasnyski	1 033	384	1 417
powiat przysuski	368	127	495
powiat pułtuski	735	274	1 009
powiat radomski	1 595	512	2 107
powiat siedlecki	755	447	1 202
powiat sierpecki	643	258	901
powiat sochaczewski	930	355	1 285
powiat sokołowski	676	342	1 018
powiat szymbarkowski	215	111	326
powiat warszawski zachodni	1 202	529	1 731
powiat węgrowski	1 244	399	1 643
powiat wołomiński	2 375	976	3 351
powiat wyszkowski	1 179	290	1 469
powiat zwoleński	336	135	471
powiat żuromiński	370	176	546
powiat żyrardowski	798	299	1 097
Ostrołęka	475	273	748
Płock	1 830	598	2 428
Radom	3 358	1 171	4 529
Siedlce	878	591	1 469
M. st. Warszawa	20 929	9 328	30 257

Źródło: Opracował Departament Zdrowia na podstawie danych Mazowieckiego OW NFZ.

Tabela 34. Liczba osób hospitalizowanych w województwie maz. – w podziale na powiaty w r. 2011.

Przyczyna hospitalizacji: Cięża, poród i połóg O00-099

powiat	kobiety	mężczyźni	ogółem
powiat białobrzeski	576		576
powiat ciechanowski	1 650		1 650
powiat garwoliński	2 177		2 177
powiat gostyniński	792		792
powiat grodziski	1 136		1 136
powiat grójecki	1 572		1 572
powiat kozienicki	1 005		1 005
powiat legionowski	1 445		1 445
powiat lipski	525		525
powiat łosicki	296		296
powiat makowski	951		951
powiat miński	2 638		2 638
powiat mławski	1 611		1 611
powiat nowodworski	1 332		1 332
powiat ostrołęcki	1 345		1 345
powiat ostrowski	1 376		1 376
powiat otwocki	1 866		1 866
powiat piaseczyński	2 231		2 231
powiat płocki	1 767		1 767
powiat płoński	1 506		1 506
powiat przyski	1 997		1 997
powiat przasnyski	1 117		1 117
powiat przysuski	428		428
powiat pułtuski	1 131		1 131
powiat radomski	2 473		2 473
powiat siedlecki	1 377		1 377
powiat sierpecki	915		915
powiat sochaczewski	1 227		1 227
powiat sokołowski	870		870
powiat szydłowiecki	238		238
powiat warszawski zachodni	1 230		1 230
powiat węgrowski	1 261		1 261
powiat wołomiński	3 454		3 454
powiat wyszkowski	1 629		1 629
powiat zwoleński	558		558
powiat żuromiński	656		656
powiat żyrardowski	1 161		1 161
Ostrołęka	832		832
Płock	2 094		2 094
Radom	3 315		3 315
Siedlce	1 459		1 459
M. st. Warszawa	23 295		23 295

Źródło: Opracował Departament Zdrowia na podstawie danych Mazowieckiego OW NFZ.

Tabela 35. Liczba osób hospitalizowanych w województwie maz.– w podziale na powiaty w r. 2011.
Przyczyna hospitalizacji: Niektóre stany rozpoczynające się w okresie około-p. P00-P96

powiat	kobiety	mężczyźni	ogółem
powiat białobrzeski	49	50	99
powiat ciechanowski	235	320	555
powiat garwoliński	307	312	619
powiat gostyniński	52	47	99
powiat grodziski	132	137	269
powiat grójecki	155	140	295
powiat kozienicki	230	212	442
powiat legionowski	153	184	337
powiat lipski	34	55	89
powiat łosicki	55	70	125
powiat makowski	92	124	216
powiat miński	223	279	502
powiat mławski	281	310	591
powiat nowodworski	123	130	253
powiat ostrołęcki	166	225	391
powiat ostrowski	93	127	220
powiat otwocki	483	273	756
powiat piaseczyński	340	358	698
powiat płocki	95	128	223
powiat płoński	319	310	629
powiat przyski	152	137	289
powiat przysuski	38	44	82
powiat pułtuski	141	156	297
powiat radomski	162	157	319
powiat siedlecki	260	351	611
powiat sierpecki	69	103	172
powiat sochaczewski	151	154	305
powiat sokołowski	70	123	193
powiat sztybołowski	17	20	37
powiat warszawski zachodni	169	174	343
powiat węgrowski	136	152	288
powiat wołomiński	394	534	928
powiat wyszkowski	148	180	328
powiat zwoleniński	47	85	132
powiat żuromiński	33	30	63
powiat żyrardowski	71	93	164
Ostrołęka	105	140	245
Płock	161	148	309
Radom	255	330	585
Siedlce	286	345	631
M. st. Warszawa	3 212	3 641	6 853

Zródło: Opracował Departament Zdrowia na podstawie danych Mazowieckiego OW NFZ.

Tabela 36 . Liczba osób hospitalizowanych w województwie maz. – w podziale na powiaty w r. 2011.
Przyczyna hospitalizacji: Wady rozwojowe wrodzone, zniekształcenia i aberracje chromosomowe Q00-Q99.

powiat	kobiety	mężczyźni	ogółem
powiat białobrzeski	25	32	57
powiat ciechanowski	58	78	136
powiat garwoliński	122	124	246
powiat gostyniński	26	26	52
powiat grodziski	81	79	160
powiat grójecki	59	79	138
powiat kozienicki	53	47	100
powiat legionowski	98	102	200
powiat lipski	16	14	30
powiat łosicki	16	30	46
powiat makowski	38	54	92
powiat miński	128	146	274
powiat mławski	43	57	100
powiat nowodworski	69	71	140
powiat ostrołęcki	95	98	193
powiat ostrowski	42	58	100
powiat otwocki	122	123	245
powiat piaseczyński	123	154	277
powiat płocki	90	83	173
powiat płoński	66	68	134
powiat pruszkowski	101	146	247
powiat przasnyski	69	74	143
powiat przysuski	23	18	41
powiat pułtuski	38	47	85
powiat radomski	107	101	208
powiat siedlecki	63	93	156
powiat sierpecki	36	38	74
powiat sochaczewski	66	70	136
powiat sokołowski	53	64	117
powiat szymborski	20	25	45
powiat warszawski zachodni	76	78	154
powiat węgrowski	81	58	139
powiat wołomiński	178	202	380
powiat wyszkowski	62	59	121
powiat zwoleński	20	37	57
powiat żuromiński	19	27	46
powiat żyrardowski	51	57	108
Ostrołęka	60	76	136
Płock	114	91	205
Radom	304	224	528
Siedlce	75	92	167
M. st. Warszawa	1 380	1 556	2 936

Zródło: Opracował Departament Zdrowia na podstawie danych Mazowieckiego OW NFZ.

Tabela 37. Liczba osób hospitalizowanych w województwie maz. – w podziale na powiaty w r. 2011.
Przyczyna hospitalizacji: Objawy, cechy chorobowe oraz nieprawidłowe wyniki badań klinicznych i laboratoryjnych jednostek chorobowych gdzie indziej nieskl. R00-R99

powiat	kobiety	mężczyźni	ogółem
powiat białobrzeski	96	77	173
powiat ciechanowski	446	393	839
powiat garwoliński	291	278	569
powiat gostyniński	427	299	726
powiat grodziski	416	334	750
powiat grójecki	458	372	830
powiat kozienicki	266	269	535
powiat legionowski	238	243	481
powiat lipski	117	109	226
powiat łosicki	147	134	281
powiat makowski	182	159	341
powiat miński	563	466	1 029
powiat mławski	144	162	306
powiat nowodworski	255	214	469
powiat ostrołęcki	211	172	383
powiat ostrowski	418	385	803
powiat otwocki	522	414	936
powiat piaseczyński	566	516	1 082
powiat płocki	492	451	943
powiat płoński	393	294	687
powiat pruszkowski	573	440	1 013
powiat przasnyski	208	216	424
powiat przysuski	137	100	237
powiat pułtowski	221	203	424
powiat radomski	396	403	799
powiat siedlecki	287	217	504
powiat sierpecki	420	298	718
powiat sochaczewski	309	267	576
powiat sokołowski	287	274	561
powiat szymbarkowski	68	71	139
powiat warszawski zachodni	370	348	718
powiat węgrowski	252	190	442
powiat wołomiński	538	419	957
powiat wyszkowski	254	275	529
powiat zwoleński	106	98	204
powiat żuromiński	238	198	436
powiat żyrardowski	402	307	709
Ostrołęka	175	171	346
Płock	688	555	1 243
Radom	762	690	1 452
Siedlce	342	284	626
M. st. Warszawa	5 672	5 245	10 917

Tabela 38. Liczba osób hospitalizowanych w województwie maz. – w podziale na powiaty w r. 2011.
Przyczyna hospitalizacji: Urazy, zatrucia i inne określone skutki działania czynników zewnętrznych S00-T98

powiat	kobiety	mężczyźni	ogółem
powiat białobrzeski	141	287	428
powiat ciechanowski	402	680	1 082
powiat garwoliński	533	1 035	1 568
powiat gostyniński	242	419	661
powiat grodziski	384	522	906
powiat grójecki	465	793	1 258
powiat kozienicki	354	742	1 096
powiat legionowski	394	597	991
powiat lipski	182	304	486
powiat łosicki	270	482	752
powiat makowski	334	538	872
powiat miński	714	1 163	1 877
powiat mławski	373	586	959
powiat nowodworski	407	642	1 049
powiat ostrołęcki	379	800	1 179
powiat ostrowski	340	682	1 022
powiat otwocki	643	966	1 609
powiat piaseczyński	703	1 037	1 740
powiat płocki	379	741	1 120
powiat płoński	437	766	1 203
powiat przysuski	768	943	1 711
powiat przasnyski	193	382	575
powiat przysuski	156	295	451
powiat pułtuski	319	629	948
powiat radomski	561	1 166	1 727
powiat siedlecki	387	796	1 183
powiat sierpecki	272	506	778
powiat sochaczewski	378	639	1 017
powiat sokołowski	361	576	937
powiat szymbarkowski	68	144	212
powiat warszawski zachodni	461	590	1 051
powiat węgrowski	429	825	1 254
powiat wołomiński	825	1 300	2 125
powiat wyszkowski	394	627	1 021
powiat zwoleński	155	292	447
powiat żuromiński	219	390	609
powiat żyrardowski	338	561	899
Ostrołęka	293	389	682
Płock	506	692	1 198
Radom	1 058	1 748	2 806
Siedlce	395	641	1 036
M. st. Warszawa	8 209	8 940	17 149

Tabela 39. Liczba osób hospitalizowanych w województwie maz. – w podziale na powiaty w r. 2011.
Przyczyna hospitalizacji: Zewnętrzne przyczyny zachorowania i zgonu V01-Y98

powiat	kobiety	mężczyźni	ogółem
powiat ciechanowski	1	1	2
powiat garwoliński	1	1	2
powiat gostyniński		2	2
powiat grodziski		2	2
powiat grójecki		1	1
powiat kozienicki	1	3	4
powiat legionowski		4	4
powiat makowski		1	1
powiat miński	1	3	4
powiat nowodworski		1	1
powiat ostrołęcki		1	1
powiat ostrowski	1	1	2
powiat otwocki		1	1
powiat płocki		1	1
powiat płoński	1	1	2
powiat przysuski		1	1
powiat radomski	1	2	3
powiat siedlecki	1	3	4
powiat sierpecki		2	2
powiat sochaczewski		3	3
powiat sokołowski	2	3	5
powiat szydłowiecki		1	1
powiat warszawski zachodni		1	1
powiat węgrowski		1	1
powiat wołomiński		2	2
powiat żuromiński	1		1
powiat żyrardowski		1	1
Ostrołęka		1	1
Płock		1	1
Radom	1	3	4
Siedlce	2	2	4
M. st. Warszawa	11	19	30

Źródło: Opracował Departament Zdrowia na podstawie danych Mazowieckiego OW NFZ.

Tabela 40. Liczba osób hospitalizowanych w województwie mazowieckim – w podziale na powiaty w r. 2011.
Przyczyna hospitalizacji: Czynniki wpływające na stan zdr. i kontakt ze sł. zdr.Z00-Z99

powiat	kobiety	mężczyźni	ogółem
powiat białobrzeski	163	174	337
powiat ciechanowski	292	243	535
powiat garwoliński	438	415	853
powiat gostyniński	167	134	301
powiat grodziski	396	371	767
powiat grójecki	443	408	851
powiat kozienicki	206	147	353
powiat legionowski	295	255	550
powiat lipski	109	123	232
powiat łosicki	63	73	136
powiat makowski	195	180	375
powiat miński	695	624	1 319
powiat mławski	142	116	258
powiat nowodworski	217	157	374
powiat ostrołęcki	287	273	560
powiat ostrowski	328	291	619
powiat otwocki	412	354	766
powiat piaseczyński	631	531	1 162
powiat płocki	315	285	600
powiat płoński	175	146	321
powiat pruszkowski	688	565	1 253
powiat przasnyski	176	146	322
powiat przysuski	117	105	222
powiat pułtuski	139	131	270
powiat radomski	641	664	1 305
powiat siedlecki	252	205	457
powiat sierpecki	201	206	407
powiat sochaczewski	357	335	692
powiat sokołowski	261	274	535
powiat szydlowiecki	78	89	167
powiat warszawski zachodni	377	318	695
powiat węgrowski	280	248	528
powiat wołomiński	902	823	1 725
powiat wyszkowski	304	263	567
powiat zwoleński	147	150	297
powiat żuromiński	157	132	289
powiat żyrardowski	380	348	728
Ostrołęka	202	155	357
Płock	451	399	850
Radom	1 035	1 015	2 050
Siedlce	274	249	523
M. st. Warszawa	6 889	5 391	12 280

VI. Samoocena stanu zdrowia.

Samoocena stanu zdrowia mieszkańców województwa mazowieckiego została omówiona na podstawie danych zawartych w raporcie „Stan Zdrowia Ludności Województwa Mazowieckiego w 2009 r.” który opracował przez Urząd Statystyczny w Warszawie. Raport powstał na podstawie danych pochodzących z Europejskiego Ankietowego Badania Zdrowia, przeprowadzonego przez Główny Urząd Statystyczny w IV kwartale 2009r. Z raportu „Stan Zdrowia Ludności Województwa Mazowieckiego w 2009 r.” wynika że stan zdrowia ludności w Polsce, w tym ludności województwa mazowieckiego, według jej subiektywnej oceny, uległ w stosunku do roku 2004 poprawie. Na Mazowszu wskaźnik ten poprawił się o 4 pkt. proc. W roku 2009 34,2 % mieszkańców Mazowsza oceniło swoje zdrowie poniżej oceny dobrej, przy czym co czwarty mieszkaniec nie potrafił zakwalifikować swojego zdrowia jako złego lub jako dobrego. Mężczyźni rzadziej niż kobiety oceniali swoje zdrowie jako mniej dobre (31,1 % wobec 37,2%). W tabeli przedstawiono samoocenę zdrowia według płci.

Tabela 41. Samoocena zdrowia mieszkańców woj. mazowieckiego według płci w latach 2004 i 2009.

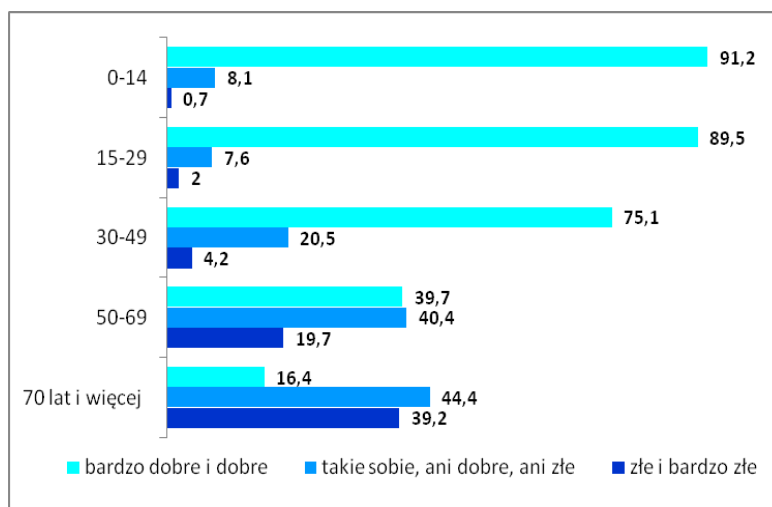
Wyszczególnienie		Ogółem	Ocena stanu zdrowia		
			Bardzo dobre i dobre	Takie sobie, ani dobre ani złe	Złe i bardzo złe
		w odsetkach			
Ogółem	2004	100,0	61,6	26,9	10,8
	2009	100,0	65,5	23,4	10,8
Mężczyźni	2004	100,0	66,4	22,8	9,7
	2009	100,0	68,7	21,5	9,6
Kobiety	2004	100,0	57,8	30,2	11,7
	2009	100,0	62,6	25,2	12,0

Źródło: „Stan Zdrowia Ludności Województwa Mazowieckiego w 2009 r.” Urząd Statystyczny w Warszawie

Poziom samooceny stanu zdrowia najbardziej determinowany jest przez wiek oceniającego. Czym starsza osoba tym bardziej dominuje negatywna ocena stanu zdrowia. Mieszkańcy Mazowsza od 50 r. ż. przeważnie oceniali swoje zdrowie jako przeciętne lub złe.

Mimo, że osoby po 50 r.ż. oceniają swoje zdrowie zazwyczaj jako przeciętne lub złe, w stosunku do roku 2004 odsetek osób oceniających swoje zdrowie pozytywnie zwiększył się o ok. 2 pkt proc. Niestety polepszenie stanu zdrowia nie zadeklarowały osoby w wieku powyżej 70 lat i nadal jest to grupa, w której samoocena stanu zdrowia jest najgorsza. Natomiast w grupie dzieci w wieku 0-14 lat odsetek negatywnej samooceny zdrowia wzrósł, ale i tak jest to grupa w której pozytywna samoocena stanu zdrowia jest najwyższa. Wysoka ocena stanu zdrowia charakterystyczna jest też dla grupy wiekowej 15-29 lat, 89,5 % ludności tej grupy ocenia swoje zdrowie jako bardzo dobre i dobre. Poniżej przedstawiono samoocenę stanu zdrowia mieszkańców województwa Mazowieckiego w poszczególnych przedziałach wiekowych w roku 2009.

Wykres 10. Samoocena stanu zdrowia mieszkańców woj. mazowieckiego w poszczególnych przedziałach wiekowych w 2009 r.

Źródło: „Stan Zdrowia Ludności Województwa Mazowieckiego w 2009 r.” Urząd Statystyczny w Warszawie
Uwaga: Każda grupa wiekowa oceniona zostało jest jako 100% badanej populacji

Tabela 42. Samoocena stanu zdrowia mieszkańców woj. mazowieckiego w poszczególnych przedziałach wiekowych w podziale kobiety – mężczyźni w 2009 r.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Ocena stanu zdrowia		
		bardzo dobre i dobre	takie sobie, ani dobre, ani złe	złe i bardzo złe
		w %		
OGÓLEM	100,0	65,5	23,4	10,8
0-14 lat.....	100,0	91,2	8,1	0,7
15-29.....	100,0	89,5	7,6	2,0
30-49.....	100,0	75,1	20,5	4,2
50-69.....	100,0	39,7	40,4	19,7
70 lat i więcej.....	100,0	16,4	44,4	39,2
Mężczyźni	100,0	68,7	21,5	9,6
0-14 lat.....	100,0	99,6	10,0	1,4
15-29.....	100,0	91,1	6,3	2,0
30-49.....	100,0	75,7	20,5	3,9
50-69.....	100,0	41,8	37,3	20,5
70 lat i więcej.....	100,0	20,8	44,1	35,1
Kobiety	100,0	62,6	25,2	12,0
0-14 lat.....	100,0	94,0	6,0	0,0
15-29.....	100,0	87,8	9,0	2,0
30-49.....	100,0	74,7	20,6	4,4
50-69.....	100,0	38,0	43,1	19,0
70 lat i więcej.....	100,0	13,9	44,6	41,5

Źródło: „Stan Zdrowia Ludności Województwa Mazowieckiego w 2009 r.” Urząd Statystyczny w Warszawie

Ogólnie, kobiety oceniały swoje zdrowie gorzej od mężczyzn, a trend ten obserwowalny był zwłaszcza w grupie kobiet po 70 r. ż. Jedynie w grupie wiekowej 0-14 lat, dziewczynki oceniały swoje zdrowie nieznacznie lepiej od chłopców. W tabeli 4 przedstawiono samoocenę stanu zdrowia mieszkańców województwa mazowieckiego w poszczególnych przedziałach wiekowych w podziale

kobiety - mężczyźni w 2009 r. Gorzej oceniają swoje zdrowie mieszkańcy wsi niż mieszkańcy miast. Wśród mieszkańców wsi w roku 2009 było mniej pozytywnych samoocen stanu zdrowia (61,8% na wsi oraz 67,4 % w miastach) i więcej złych i bardzo złych.

Pod koniec 2009 r. 53,8 % badanej populacji zadeklarowało występowanie choroby przewlekłej (w 2004 r. – 45,5%), w tym częściej dolegliwości zgłaszały kobiety niż mężczyźni. Najczęstszymi zgłaszanymi dolegliwościami było wysokie ciśnienie krwi i bóle pleców, na które cierpiało co 4 kobieta i co 5-6 mężczyzna. Często wymieniane też było zapalenie kości i stawów, a także bóle szyi oraz alergię oraz choroba wieńcowa. Niepokojącym jest fakt, że blisko co trzecie dziecko do 14 r. ż. chorowało na jedną z chorób przewlekłych. Najczęstszym powodem chorób u dzieci były alergię i w porównaniu do roku 2004 r. odsetek dzieci chorych zwiększył się o 12 pkt proc. Innymi często zgłaszanymi chorobami u dzieci były choroby oka oraz astma. Z analizy danych wynika ponadto, że w Polsce jak i na Mazowszu zwiększa się problem nadwagi i otyłości. Z badań wynika, że 52 5 mieszkańców województwa mazowieckiego posiada nadwagę albo otyłość.

Tabela 43. Waga osób dorosłych mieszkających w woj. mazowieckim wg płci i wieku w 2009 r.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Niedowaga	Waga w normie	Nadwaga	Otyłość
	w %				
OGÓŁEM	100,0	2,5	45,4	36,7	15,4
15-29.....	100,0	6,1	66,7	22,4	4,7
30-49.....	100,0	1,8	46,3	37,9	14
50-69.....	100,0	1,3	29,9	44	24,8
70 lat i więcej.....	100,0	0,2	38	43,8	18
Mężczyźni	100,0	1,3	36,7	46	15,9
15-29.....	100,0	4,2	56,2	34,9	4,6
30-49.....	100,0	0,0	30,7	50,5	18,9
50-69.....	100,0	0,5	26,9	48,6	24
70 lat i więcej.....	100,0	0,0	34	53	13
Kobiety	100,0	3,6	52,8	28,6	15
15-29.....	100,0	8,1	77,8	9,3	4,8
30-49.....	100,0	3,5	60,6	26,4	9,5
50-69.....	100,0	2,0	32,4	40,2	25,5
70 lat i więcej.....	100,0	0,3	40,2	38,6	20,8

Źródło: „Stan Zdrowia Ludności Województwa Mazowieckiego w 2009 r.” Urząd Statystyczny w Warszawie

Na Mazowszu Problem nadwagi dotyczy zwłaszcza mężczyzn (w 2009 r ok. 61,9% mężczyzn oraz 43,6 % kobiet). Wysoki wskaźnik BMI obserwowany był zwłaszcza w grupie osób w wieku 50-69 lat. Natomiast w grupie wiekowej 30-49 lat odsetek mężczyzn z nadwagą i otyłością był dwukrotnie większy niż odsetek kobiet z nadwagą i otyłością. W tabeli 4 przedstawiono wagę osób dorosłych mieszkających na Mazowszu (w podziale na niedowagę, wagę w normie, nadwagę, otyłość) w podziale na kobiety – mężczyźni w poszczególnych grupach wiekowych w 2009 r.

Wzrost masy ciała w ostatnich kilku latach dotyczył wszystkich grup wiekowych i wynosił ogółem 22 pkt proc. Zwiększający się odsetek osób otyłych dotyczył zwłaszcza mężczyzn – (28% pkt. proc ogółem) w grupie wiekowej 30-49 lat.

VII. Niepełnosprawność.

Wyrównywanie szans osób niepełnosprawnych było i jest konsekwentnym przedmiotem działań wielu organizacji o zasięgu międzynarodowym, w tym Organizacji Narodów Zjednoczonych. Konwencja o Prawach Osób Niepełnosprawnych przyjęta w dniu 13 grudnia 2006 r. stanowi prawną kontynuację Standardowych Zasad Wyrównywania Szans Osób Niepełnosprawnych i została podpisana przez Polskę w dniu 30 marca 2007 r. Specjalne działania na rzecz osób niepełnosprawnych są też zagwarantowane w prawie unijnym i dotyczą min. dostosowania krajów członkowskich do wytycznych dotyczących usług przewoźników kolejowych i lotniczych do potrzeb niepełnosprawnych podróżnych, zatrudniania osób niepełnosprawnych oraz zakazu ich dyskryminacji. Ponadto w Zaleceniu nr REC(2006)5 Komitetu Ministrów Rady Europy przedstawiono *Plan działań Rady Europy w celu promocji praw i pełnego uczestnictwa osób niepełnosprawnych w społeczeństwie: podnoszenie jakości życia osób niepełnosprawnych w Europie 2006-2015*. Działania ujęte w Planie mają zwiększać niezależność, wolność wyboru oraz poprawiać jakość życia osób niepełnosprawnych, a cele te mają być osiągnięte poprzez aktywne wspieranie zdrowego stylu życia, bezpiecznego środowiska, odpowiedniej opieki zdrowotnej, rehabilitacji oraz działań wspomagających ze strony społeczności lokalnej.

Z danych uzyskanych z Mazowieckiego Centrum Polityki Społecznej wynika, że w Polsce żyje ponad 5,5 miliona ludzi niepełnosprawnych. W 2010r. liczba osób niepełnosprawnych prawnie (wobec których, wydano odpowiednie orzeczenie) w wieku produkcyjnym wynosiła około 2,1 mln.

Na Mazowszu zamieszkuje około **580,7 tys. osób niepełnosprawnych, co stanowi 11,3% ogółu ludności województwa**. W roku 2010 Wojewódzki Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności wydał **2 665 orzeczeń o stopniu niepełnosprawności oraz 610 orzeczeń o niepełnosprawności**.

Na podstawie art. 6b ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, w wojewódzkim zespole przeprowadza się też specjalistyczne badania, w tym psychologiczne, osób ubiegających się o wydanie orzeczenia o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności, na podstawie skierowań wystawionych odpowiednio przez lekarzy lub psychologów członków zespołów orzekających o niepełnosprawności. Badania przeprowadza się z zakresu neurologii i chorób narządu ruchu, chorób serca i naczyń obwodowych, neurologii i chorób narządu ruchu, chorób płuc, okulistyki, psychologii. **W 2010 r. wojewódzki zespół przeprowadził łącznie 375 badań specjalistycznych.**

W Polsce osoby niepełnosprawne objęte są szczególną ochroną i przysługują im dodatkowe uprawnienia i ulgi. W celu finansowego wspierania rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych powołany jest Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, funkcjonujący na mocy ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011 r. Nr 127, poz. 721 z późn. zm.).

Zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej na rzecz osób niepełnosprawnych realizują też jednostki samorządu terytorialnego, w tym samorządy województw. Działania te dofinansowane są ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (art. 35 ust. 1 pkt 5 i 6 oraz art. 36 ust. 2 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych) i polegają na:

- dofinansowaniu robót budowlanych w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane (Dz. U. z 2010 r. Nr 243, poz. 1623 oraz z 2011 r. Nr 32, poz. 159 i Nr 45, poz. 235), dotyczących obiektów służących rehabilitacji, w związku z potrzebami osób niepełnosprawnych, z wyjątkiem rozbiórki tych obiektów,
- dofinansowaniu kosztów tworzenia i działania zakładów aktywności zawodowej;
- realizacji zadań zleconych na podstawie art. 36 ust. 2.

Do zadań samorządu województwa należy też opracowywanie i realizowanie wojewódzkich programów dotyczących wyrównywania szans osób niepełnosprawnych i przeciwdziałania ich wykluczeniu społecznemu oraz pomocy w realizacji zadań na rzecz zatrudniania osób niepełnosprawnych. Dokumentem, określającym zadania służące wyrównywaniu szans osób niepełnosprawnych mieszkających na terenie województwa mazowieckiego i przeciwdziałaniu ich wykluczeniu społecznemu jest obecnie **Wojewódzki Program Wyrównywania Szans Osób Niepełnosprawnych i Przeciwdziałania Ich Wykluczeniu Społecznemu oraz Pomocy w Realizacji Zadań na Rzecz Zatrudniania Osób Niepełnosprawnych na lata 2009 – 2013**. Program w sposób kompleksowy obejmuje całokształt problematyki wyrównywania szans osób niepełnosprawnych, wyznacza kierunki najistotniejszych działań jakie powinny być podejmowane w województwie mazowieckim na rzecz osób niepełnosprawnych, ustalając cele strategiczne i operacyjne oraz zadania dla poszczególnych jednostek administracji rządowej, samorządowej i organizacji pozarządowych.

Ponadto samorząd województwa w celu realizacji działań na rzecz osób niepełnosprawnych współpracuje z organami administracji rządowej oraz powiatami i gminami, a także organizacjami pozarządowymi i fundacjami. Zadania i programy samorządu województwa, na które przeznaczane są środki PFRON są określone w formie uchwały sejmiku województwa.

W roku 2011 Sejmik Województwa Mazowieckiego w ramach środków PFRON, na działania na rzecz osób niepełnosprawnych przeznaczył łączną kwotę 12 851 868 zł, a na podstawie uchwały Zarządu PFRON nr 26/2012 z 15 marca 2012 r. na realizację zadań przez samorządy województw w 2012 r. została przeznaczona łączna kwota w wysokości 90 187 000 zł. Podział środków według algorytmu dla samorządów poszczególnych województw przedstawia tabela 6.

Tabela 44. Podział środków finansowych PFRON na realizację zadań przez samorządy województw w 2012 r. Uchwała Zarządu PFRON nr 26/2012 z 15 marca 2012 r.

Nr	Województwo	Środki dla województwa ogółem (w zł)
1	Dolnośląskie	7 265 584
2	Kujawsko-Pomorskie	6 557 273
3	Lubelskie	6 027 030
4	Lubuskie	1 838 745
5	Łódzkie	4 554 953
6	Małopolskie	7 972 256
7	Mazowieckie	8 161 526
8	Opolskie	2 459 640
9	Podkarpackie	6 238 808
10	Podlaskie	1 601 368
11	Pomorskie	4 496 761
12	Śląskie	10 696 981
13	Świętokrzyskie	3 428 114
14	Warmińsko-Mazurskie	4 883 065
15	Wielkopolskie	10 037 020
16	Zachodniopomorskie	3 967 876
	Suma w zł:	90 187 000

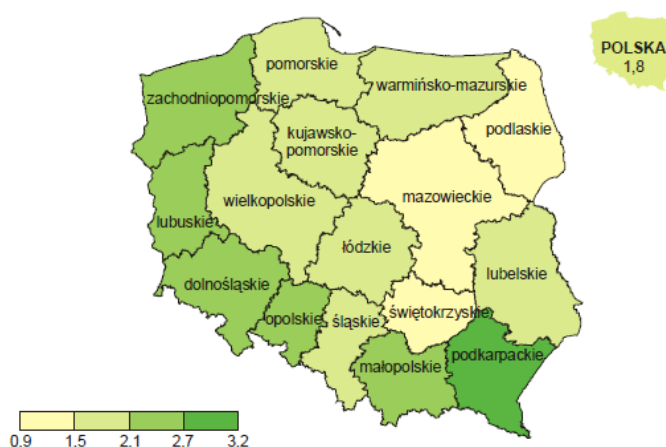
Źródło: <http://www.pfron.org.pl>

VIII. Promocja zdrowia.

1. Zachowania prozdrowotne mieszkańców województwa mazowieckiego.

W latach 70-tych ubiegłego stulecia kanadyjski minister zdrowia Marc Lalonde przedstawił raport poświęcony uwarunkowaniom zdrowia, który za główny czynnik determinujący stan zdrowia uznał styl życia. Wpływ stylu życia na zdrowie oszacowano aż na 50%. Według Lalondea oprócz stylu życia, zdrowie warunkowane jest przez „wyposażenie genetyczne”, otaczające środowisko (również społeczne i kulturowe) oraz dostęp do opieki zdrowotnej. Wszystkie te czynniki pozostają względem siebie w korelacji. Styl życia przedstawiony w raporcie Lalondea należy interpretować jako dobrowolne zachowania jednostki wpływające na stan zdrowia. Nowoczesne teorie mówiące o czynnikach zdrowia w coraz większym stopniu podkreślają znaczenie czynników społeczno-ekonomicznych i fakt ich wpływu na styl życia – Nie zawsze jednostka ma możliwość wyboru zdrowego stylu życia .

Mając na uwadze ograniczenia w dostępie do wskaźników dotyczących stylu życia mieszkańców województwa mazowieckiego, w niniejszym rozdziale zawarto informacje umożliwiające przybliżenie ogólnych trendów odnoszących się do zachowań zdrowotnych Mazowszan. Z danych udostępnionych przez Urząd Statystyczny Warszawie wynika, że w 2009 r. co czwarty mieszkaniec województwa mazowieckiego palił codziennie tytoń, co plasuje Mazowsze na siódmym miejscu w kraju pod względem palenia tytoniu. Więcej pali mężczyźni niż kobiety, ale w ciągu ostatnich kilku lat odsetek osób palących zarówno kobiet jak i mężczyzn zmniejszył się. Zwiększyła się natomiast liczba osób palących okazjonalnie. Najwięcej osób palących jest w wieku 50-69 lat i tendencja ta dotyczy zarówno kobiet jak i mężczyzn. Często palą również tytoń osoby w wieku 30-49 lat, a najmniejszy odsetek osób palących dotyczy przedziału wiekowego 70 lat i więcej. Wśród osób pijących alkohol największy odsetek dotyczył w 2009 r. przedziału wiekowego 30-49 lat. Mimo, że Mazowsze jest najbogatszym i najprężniej rozwijającym się regionem w kraju, infrastruktura sportowa w porównaniu z innymi województwami jest średnio rozwinięta. W 2010 r. w województwie mazowieckim przypadał mniej niż 1 klub sportowy na 10 tys. mieszkańców, podczas gdy w województwie zachodniopomorskim, lubuskim czy dolnośląskim było ich ponad dwa. Na Mazowszu przypada też mniej niż ogólny wskaźnik dla polski (23 na 1000) osób ćwiczących w klubach sportowych – czyli 18 osób na 1000 ludności (w 2010 r.) i wskaźnik ten zmniejszył się w stosunku do roku 2008 (wykres 13). Jednocześnie wskaźnik osób ćwiczących w klubach sportowych dla województwa mazowieckiego należał do najniższych na tle pozostałych województw (18 wynosił też dla województwa świętokrzyskiego, a ponad 30 dla województwa podkarpackiego). Z pośród wszystkich osób ćwiczących w klubach sportowych w województwie mazowieckim (33911 w 2011 r.) tylko 23% stanowią kobiety. W porównaniu do roku 2008 zmalała też liczba młodzieży do lat 18 ćwiczącej w klubach sportowych. Wskaźnik ćwiczącej młodzieży do lat 18 na 1000 osób znajdujących się w tej grupie wiekowej wyniósł w 2010 r. dla całego kraju 80, w województwie mazowieckim był zaś jeden z niższych i wynosił 68. Z danych udostępnionych przez Główny Urząd Statystyczny (Kultura fizyczna w Polsce 2008-2010) wynika natomiast, że na Mazowszu dobrze rozwinięta jest sieć małych boisk do gry (np. koszykówki, piłki siatkowej, kortów tenisowych). Współczynnik dostępności hali sportowych i sal gimnastycznych na Mazowszu wynosi 4,6 na 10 tys. mieszkańców województwa i jest nieznacznie niższy niż współczynnik dla całego kraju (5 hal sportowych i sal gimnastycznych na 10 tys. mieszkańców).

Mapa 1. Kluby sportowe na 10 tys. mieszkańców według województw w 2010 r.

Źródło: *Kultura fizyczna w Polsce w latach 2008-2010. GUS.*

Dostępność do zaplecza bazy sportowej w województwie mazowieckim ma ulec zwiększeniu. W ramach ogólnopolskiego programu koordynowanego przez Ministerstwo Sportu i Turystyki, Samorząd Województwa Mazowieckiego realizuje program obejmujący budowę, rozbudowę, modernizację obiektów sportowych takich jak: przyszkolne sale gimnastyczne i hale sportowe, samodzielne wielofunkcyjne hale sportowe, baseny, specjalistyczne i wielofunkcyjne boiska sportowe. Program ten jest finansowany ze środków Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej będących w dyspozycji Ministerstwa Sportu i Turystyki. Fundusz tworzony jest z dopłat do stawek zakładów totalizatora. Docelowo dzięki tym corocznym programom realizowane jest założenie, że przy każdej szkole podstawowej na Mazowszu powinna istnieć sala gimnastyczna o wymiarach nie mniejszych niż 24/12 m (wymiar areny) oraz boisko do gier zespołowych. Każde gimnazjum i szkoła średnia powinny posiadać pełnowymiarową halę sportową (36/19m). W każdej gminie powinien być stadion lub wielofunkcyjne boisko do gier zespołowych. W każdym mieście powiatowym kryta pływalnia. Ponadto Samorząd Województwa Mazowieckiego uczestniczy w ogólnopolskim programie „Moje Boisko Orlik – 2012”. Program ten zakłada budowę w latach 2008 - 2012 w każdej gminie kompleksu dwóch boisk (boisko piłkarskie oraz boisko wielofunkcyjne) wraz z budynkiem sanitarno – szatniowym. Program ten jest realizowany przy współdziałaniu i współfinansowaniu samorządów lokalnych, wojewódzkich i administracji rządowej. Wsparcie samorządów wojewódzkich oraz środków z budżetu państwa ma stanowić po 33% rzeczywistych kosztów budowy kompleksu „Orlika”, jednak nie więcej niż 333 000 zł. Ogólna wysokość dofinansowania programu „Moje Boisko Orlik – 2012” przez Samorząd Województwa Mazowieckiego w latach 2008-2011 wyniosła 63 402 000 zł.

2. Profilaktyka i promocja zdrowia w województwie mazowieckim.

Analizy ekonomiczne w zakresie ochronie zdrowia pokazują, że koszty leczenia chorób znacznie przewyższają koszty realizacji działań prewencyjnych. W pracy zbiorowej „Zdrowie Publiczne – wybrane zagadnienia” A. pająk oraz R. Topór-Mądry piszą, że „istnieją wiarygodne oceny dotyczące korzyści z wdrożenia takich działań jak: program antytytoniowy, program zwalczania hipercholesterolemii po zawale serca, program leczenia nadciśnienia tętniczego, program badań mammograficznych(...)” oraz że „prewencja i wczesne wykrywanie chorób są metodami ochrony

zdrowia, które mogą okazać się znacznie efektywniejsze ekonomicznie od wielu metod leczenia naprawczego”. Mieszkańcy województwa mazowieckiego mogą korzystać z regularnych badań kontrolnych (profilaktycznych) finansowanych przez NFZ. Aktualnie NFZ finansuje 6 programów profilaktycznych:

- ✓ Program profilaktyki raka szyjki macicy
- ✓ Program Profilaktyki raka piersi
- ✓ Program badań prenatalnych
- ✓ Program profilaktyki chorób odtytoniowych w tym przewlekłej, obturacyjnej choroby płuc
- ✓ Program profilaktyki chorób układu krążenia
- ✓ Program profilaktyki gruźlicy

Mając na uwadze główne problemy zdrowotne mieszkańców województwa mazowieckiego, najistotniejsze dla Mazowszan są badania kontrolne dotyczące chorób układu krążenia. Badania profilaktyczne finansowane przez NFZ dotyczące wykrywania chorób układu krążenia mogą być wykonane bez skierowania osobom, które w bieżącym roku kalendarzowym (2012) ukończyły 35,40,45,50, lub 55 lat. Badania te przysługują osobom, spełniającym powyższe kryteria, raz na pięć lat i polegają na określeniu poziomu cholesterolu całkowitego, LDL, HDL, trójglicerydów, glukozy) oraz pomiar ciśnienia tętniczego krwi i BMI. W roku 2009 w Programie profilaktyki chorób układu krążenia wzięło udział 12643 mieszkańców województwa mazowieckiego, następnie w roku 2010- 9522 osób, a w roku 2011- 8640 osób. Spadek liczby badanych osób nie może być jednak jednoznacznie interpretowany jako spadek poziomu zainteresowania profilaktyką chorób układu krążenia, gdyż jak już wcześniej wspomniano badania te przysługują raz na pięć lat. O prawidłowym stylu życia decyduje też regularne wykonywanie badań profilaktyki raka szyjki macicy. Program profilaktyki raka szyjki macicy finansowany przez NFZ skierowany jest do kobiet w wieku od 25 do 59 lat, (przy określaniu wieku pod uwagę brany jest rok urodzenia) ubezpieczonych, zamieszkałych na terenie województwa mazowieckiego, które nie uczestniczyły w programie profilaktyki raka szyjki macicy w ciągu ostatnich 36 miesięcy, lub otrzymały pisemne wskazanie do następnego badania za 12 miesięcy. Program przysługuje kobietom spełniającym powyższe kryteria raz na trzy lata i obejmuje trzy etapy: etap podstawowy, etap diagnostyczny oraz etap pogłębionej diagnostyki. Kobiety, u których rozpoznano raka szyjki macicy są kierowane (poza programem) na dalszą diagnostykę lub leczenie do świadczeniodawców posiadających z NFZ umowy w odpowiednich rodzajach świadczeń. W podstawowym etapie programu profilaktyki raka szyjki macicy (pobranie materiału do badania cytologicznego oraz edukacja w zakresie profilaktyki nowotworu szyjki macicy) w latach 2009-2010 wzięło udział łącznie 165 963 kobiet. Za główną przyczynę hospitalizacji mieszkańców województwa mazowieckiego uważa się również choroby układu oddechowego. NFZ finansuje Program profilaktyki chorób odtytoniowych, w tym przewlekłej obturacyjnej choroby płuc. Program realizowany jest w dwóch etapach – podstawowym i specjalistycznym i adresowany jest dla osób palących powyżej 18 roku życia palących, w tym w zakresie diagnostyki POCHP dla kobiet i mężczyzn pomiędzy 40-65 rokiem życia. Badania w etapie podstawowym przysługują raz na trzy lata. W latach 2009-2011 wzięło udział łącznie 7709 osób mieszkających w województwie mazowieckim.

Działania mające na celu kształtowanie zdrowego stylu życia prowadzone są również przez jednostki samorządu terytorialnego. W roku 2011 realizacją zadań na rzecz promocji zdrowia było objętych trzydzieści powiatów województwa mazowieckiego. Najwięcej programów realizowanych było z zakresu przeciwdziałania alkoholizmowi, narkomanii, przemocy w rodzinie oraz chorobom nowotworowym. W przedsięwzięcia te włączyły się gminy z dwudziestu ośmiu powiatów. Ponadto w

dwunastu powiatach realizowano ukierunkowane na poprawę zdrowia oraz życia dzieci i młodzieży programy wczesnego wykrywania wad wzroku i zezów, wad słuchu oraz w zakresie profilaktyki i korekcji wad postawy. Prowadzony był także program szczepień. Inną formą działań promocji zdrowia na terenie województwa mazowieckiego były przedsięwzięcia, które realizowano w ramach akcji promocyjno-edukacyjnych, tzw. białych niedziel. Przeprowadzone je na terenie trzydziestu gmin i powiatów. Ich tematyka dotyczyła m. in. zagadnień z zakresu profilaktyki raka: szyjki macicy, piersi, prostaty, a także chorób układu krążenia. Promocja zdrowia i edukacja zdrowotna są również zadaniami realizowanymi przez Samorząd Województwa Mazowieckiego. Wychodząc na przeciw potrzebom zdrowotnym mieszkańców Mazowsza, Samorząd Województwa Mazowieckiego realizuje program „Zdrowi mieszkańcy to zdrowe Mazowsze” obejmujący m. in. działania z zakresu profilaktyki raka piersi, raka szyjki macicy, raka stercza, profilaktyki chorób układu krążenia, a także propagowania właściwego odżywiania. Samorząd Województwa mazowieckiego realizuje też rokrocznie program „Szkoła Promocji Zdrowia”, którego celem jest przybliżenie młodzieży wiedzy z zakresu promocji zdrowia, upowszechnianie wiedzy na temat prozdrowotnego stylu życia, kształtowanie odpowiedzialności za własne zdrowie oraz odpowiedzialności za własne postępowanie wobec środowiska oraz innych ludzi. Obecnie Program realizowany jest przez siedem Szkół Promocji Zdrowia, funkcjonujących przy podmiotach leczniczych, dla których organem założycielskim jest Samorząd Województwa Mazowieckiego tj.: Specjalistyczny Szpital Wojewódzki w Ciechanowie, Samodzielny Zespół Publicznych ZOZ im. J. Psarskiego w Ostrołęce, Wojewódzki Szpital Zespolony w Płocku, Wojewódzki Szpital Specjalistyczny w Radomiu, Mazowiecki Szpital Wojewódzki w Siedlcach Sp. z o.o. Wojewódzki Szpital Chirurgii Urazowej św. Anny Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Warszawie.

Realizacja działań prewencyjnych w województwie mazowieckim zdaniem konsultantów wojewódzkich w ochronie zdrowia nie jest w pełni satysfakcjonująca. Zdaniem konsultantów zachodzi potrzeba działań prozdrowotnych w dziedzinach: alergologii, audiologii i foniatry, chirurgii onkologicznej, chorób płuc, diabetologii, gastroenterologii, hipertensjologii, kardiologii dziecięcej, nefrologii, onkologii i hematologii dziecięcej, położnictwa i ginekologii, psychiatrii dzieci i młodzieży, stomatologii dziecięcej oraz zdrowia publicznego.

Spis map, tabel, wykresów.

Wykres 1. Procentowy udział zgonów według wybranych przyczyn w woj. mazowieckim w 2010 r.	Str. 3.
Wykres 2. Procentowy udział zgonów według wybranych przyczyn w podregionie ciechanowsko-płockim w roku 2010.	Str. 4.
Wykres 3. Procentowy udział zgonów według wybranych przyczyn w podregionie ostrołęcko-siedleckim w roku 2010.	Str. 5.
Wykres 4. Procentowy udział zgonów według wybranych przyczyn w podregionie radomskim w roku 2010.	Str. 6.
Wykres 5. Procentowy udział zgonów według wybranych przyczyn w podregionie m.st. Warszawa w roku 2010.	Str. 7.
Wykres 6. Procentowy udział zgonów według wybranych przyczyn w podregionie warszawskim wschodnim w roku 2010.	Str. 8.
Wykres 7. Procentowy udział zgonów według wybranych przyczyn w podregionie warszawskim zachodnim w roku 2010.	Str. 9.
Wykres 8. Zgony niemowląt na 1000 urodzeń żywych w latach 2000-2010 w woj. mazowieckim.	Str. 10.
Wykres 9. Procent hospitalizowanych mieszkańców poszczególnych podregionów woj. mazowieckiego w latach 2005, 2009-2011.	Str. 15.
Wykres Nr 10. Samoocena stanu zdrowia mieszkańców woj. mazowieckiego w poszczególnych przedziałach wiekowych w 2009 r.	Str. 29.
Tabela 1. Podregion ciechanowsko-płocki. Liczba i % hospitalizowanych w powiatach w latach 2005, 2009-2011.	Str. 15.
Tabela 2. Podregion ostrołęcko-siedlecki. Liczba i % hospitalizowanych w powiatach w latach 2005,2009-2011.	Str. 16.
Tabela 3. Podregion radomski. Liczba i % hospitalizowanych mieszkańców w poszczególnych powiatach w latach 2005, 2009-2011.	Str. 16.
Tabela 4. M. St. Warszawa. Liczba i % hospitalizowanych mieszkańców w poszczególnych powiatach w latach 2005, 2009-2011.	Str. 17.
Tabela 5. Podregion warszawski wsch. Liczba i % hospitalizowanych mieszkańców w poszczególnych powiatach w latach 2005, 2009-2011.	Str. 17.
Tabela 6. Podregion warszawski zachodni. Liczba i % hospitalizowanych mieszkańców w powiatach w latach 2005, 2009-2011.	Str. 17.
Tabela 7. Podregion ciechanowsko-płocki. Procent hospitalizowanych mężczyzn i kobiet w powiatach w latach 2005, 2009-2011.	Str. 18.

Tabela 8. Podregion ostrołęcko-siedlecki. Procent hospitalizowanych mężczyzn i kobiet w powiatach w latach 2005, 2009-2011.	Str. 19.
Tabela 9. Podregion radomski. Procent hospitalizowanych mężczyzn i kobiet w powiatach w latach 2005, 2009-2011.	Str. 19.
Tabela 10. M. St. Warszawa. Procent hospitalizowanych mężczyzn i kobiet w latach 2005, 2009-2011.	Str. 20.
Tabela 11. Podregion warszawski wschodni. Procent hospitalizowanych mężczyzn i kobiet w powiatach w latach 2005, 2009-2011.	Str. 20.
Tabela 12. Podregion warszawski zachodni. Procent hospitalizowanych mężczyzn i kobiet w powiatach w latach 2005, 2009-2011.	Str. 21.
Tabela 13. Liczba mieszkańców województwa mazowieckiego hospitalizowanych według grup jednostek chorobowych ICD 10. Stan na 31.12.2011r.	Str. 22.
Tabela 14.. Liczba mieszkańców województwa mazowieckiego hospitalizowanych z powodu chorób układu krążenia. Stan na 31.12.2011r.	Str. 23.
Tabela 15. Liczba mieszkańców województwa mazowieckiego hospitalizowanych z powodu chorób trawienego. Stan na 31.12.2011r.	Str. 23.
Tabela 16. Liczba mieszkańców województwa mazowieckiego hospitalizowanych z powodu chorób układu moczowo - płciowego. Stan na 31.12.2011r.	Str. 24.
Tabela 17. Liczba mieszkańców województwa mazowieckiego hospitalizowanych z powodu chorób układu oddechowego. Stan na 31.12.2011r.	Str. 24.
Tabela. 18. Liczba mieszkańców województwa mazowieckiego hospitalizowanych z powodu chorób nowotworowych. Stan na 31.12.2011r.	Str. 25.
Tabela 19. Liczba mieszkańców województwa mazowieckiego hospitalizowanych z powodu urazów, zatruc innych określonych skutków działań czynników zewnętrznych Stan na 31.12.2011r.	Str. 26 – 27.
Tabele 20 -40 Hospitalizacje według międzynarodowej klasyfikacji chorób i problemów zdrowotnych ICD-10.	Str. 28-48.
Tabela 41. Samoocena zdrowia mieszkańców woj. mazowieckiego według płci w latach 2004 i 2009.	Str. 49.
Tabela 42. Samoocena stanu zdrowia mieszkańców woj. mazowieckiego w poszczególnych przedziałach wiekowych w podziale kobiety – mężczyźni w 2009 r.	Str. 50.
Tabela 43. Waga osób dorosłych mieszkających w woj. mazowieckim wg płci i wieku w 2009 r.	Str. 51.
Tabela 44. Podział środków finansowych PFRON na realizację zadań przez samorządy województw w 2012 r. Uchwała Zarządu PFRON nr 26/2012 z 15 marca 2012 r.	Str. 53.
Mapa 1. Kluby sportowe na 10 tys. mieszkańców według województw w 2010 r.	Str. 55.